

**MOJA MAŁA OJCZYZNA
SUDETY ZACHODNIE**

Moja Mała Ojczyzna Sudety Zachodnie

Dla siebie znalezioną ścieżką

Przygotowanie i opracowanie publikacji
KATARZYNA PITERA

Redakcja
Regina Chrześcijańska

© Moja Mała Ojczyzna, 2017

ISBN 978-83-....

Ja się tu urodziłem...

Patronat honorowy:

PREZYDENT MIASTA JELENIEJ GÓRY

Patronat medialny:

Jelonka.com

2009 – 2012

2013 – 2017

Dofinansowanie:

Coś się zaczęło i kończy się coś

Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie. Dla siebie znaną ścieżką

Jeśli każdy z nas jest książką, którą pisze „Przeznaczenie”, to ważniejsze od tego, kim jesteśmy (za kogo się uważamy), również czego od życia i w życiu chcemy, jest, jak to osiągamy. Bowiem to nasze wybory, nasze działania kształtują nasz los, a nasze postawy ujawniają się w tym, jak pokonujemy przeszkody.

Monika Szwaja

Zacznę od tego, że ja nie jestem stąd. Moja Mała Ojczyzna to Małopolska. Tam się urodziłam, wychowałam i wykształciłam w samym jej sercu, w Krakowie, na szacownej uczelni – Uniwersytecie Jagiellońskim. Przyjechałam do Jeleniej Góry wraz z mężem bezpośrednio po studiach, na chwilę. Mieli nam dać mieszkanie. Dali. My jednak nie wyjechaliliśmy. Zauroczyła nas Kotlina Jeleniogórska i góry: za domem Kaczawy, z okna widać Rudawy Janowickie i część Karkonoszy ze Śnieżką. W czasie studiów jeździliśmy w Tatry. Nie ma porównania. Tatry wymagają przygotowania do każdej wędrowki, kondycji i sprzętu odpowiedniego, a tu, chociaż góry w nazwie mają Olbrzymie, to jednak są przystępne, góry dla każdego. 20 minut autobusem i już jesteś w górach. Jako biedni studenci – wtedy tacy byli – nie mieliśmy

samochołu. Niczego w ogóle nie mieliśmy, ale lubiliśmy chodzić po górach. Było pięknie. Każda sobota i niedziela w górach. Strój – dowolny, obuwie – każde. Jedną z pierwszych tras Świeradów – Szklarska Poręba odbyłam w japonkach, to takie klapki z gumy. Fakt, było mokro na trasie, miejscami woda była po kolana. Jedno jest pewne. W takich butach w Tatry „niełzja”. Grozi śmiercią! I tak, wędrowaliśmy najpierw szlakami, potem zwiedzaliśmy „ostępy strome, dzikie”, bywało, że ze strachem w oczach szukaliśmy drogi do domu. Ale cudownie było tak wędrować. Z każdym rokiem poszerzaliśmy krąg naszych wędrowek o miejscowości okoliczne. Nawet przeszliśmy ze Świeradowa Grzbietem Kamienieckim do Sobieszowa. Dotarliśmy tam spaleni słońcem. Wtedy były lata! Upalne. Moja pasja do chodzenia po górach z czasem, kiedy już przeszłam prawie wszystkie szlaki, niektóre wielokrotnie, przerodziła się w pasję organizowania wycieczek, rajdów i propagowania turystyki pieszej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Ukończyłam kurs pilota wycieczek zagranicznych i organizatora turystyki. Spotykałam tubylców, którzy nie chodzili po górach, nie znali najbliższej okolicy. Postanowiłam, że moi uczniowie turystyczną przygodę zawsze będą zaczynali od spaceru po Jeleniej Górze, zwiedzania Wieży w Siedlęcinie, ruin zamku na Grodnej i Chojniku, odwiedzą Szklarską Porębę i Karpacz. Kiedy rozpoczęłam pracę w Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystycznych zauważyłam, że uczniowie tej szkoły jeżdżą na wycieczki do Gdańska, Krakowa, Wiednia i Pragi, a nigdy nie byli w Siedlęcinie, na Szwajcarce, na Bolczowie itp. I tak zrodził się mój pomysł na projekt. Najpierw rozpropagowałam go w szkole, a potem wyszłam na arenę międzyszkolną. Jako pierwszego partnera pozyskałam Książnicę Karkonoską, którą reprezentował ówczesny poseł i dyrektor Książnicy, a obecny Prezydent Miasta Jeleniej Góry Marcin Zawila i jego zastępca, Alicja Raczek. Zdobyłam akceptację i wsparcie władz oświatowych, Pana Waldemara Woźniaka i Barbary Latosińskiej, Prezydenta Miasta Jeleniej Góry, Marka Obrębalskiego i wiceprezydenta Miłosza Sajnoga. Prezydent objął projekt patronatem honorowym i bywał na naszych „małoojczyznianych imprezach”. Patronat medialny zapewniła nam Jelonka.com. Mieliśmy relację z każdej imprezy. Potem patronat medialny przejął Portalik24.pl

Dzisiaj kończymy projekt. Kończy się VIII i ostatnia edycja. Natomiast dzisiejsze zakończenie zawdzięczamy także tym, którzy byli z nami przez lata, wspierali nas i dzięki nim zakończenie ósmej edycji ma właściwą oprawę. Dziękuję z całego serca Witoldowi Szczudłowskiemu, Dyrektorowi Biura Związku Gmin Karkonoskich, Krzysztofowi Tęczy – Prezesowi Oddziału Sudety Zachodnie i Kierownikowi Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy. Szczególne podziękowania należą się także Markowi Kamionowskiemu, naszemu DJ, który towarzyszy nam od czerwca 2010 roku.

Dzisiaj też chcę podziękować wielu osobom, które spotkałam w ciągu tych 8 lat i dzięki którym mogłam realizować wspaniałe imprezy dla jeleniogórskich uczniów w ramach projektu. Do takich osób należy Alicja Raczek, która z większością poznanych ludzi mnie poznała, Regina Chrześcijańska, Aneta Firszt, Barbara Latosińska, Julita Zaprucka i Sabina Tabaka. Chcę podziękować także koordynatorom, dyrektorom szkół. Bez ich pracy nie byłoby tych wszystkich wspaniałych imprez. Dziękuję także władzom Miasta Jeleniej Góry za dofinansowanie projektu przez 8 lat.

Przez te wszystkie lata spotkałam na swojej drodze wspaniałych ludzi. Z niektórymi się zaprzyjaźniłam, innych wspominam z wdzięcznością. To były wspaniałe lata. Dziękuję Wam.

Kasia Pitera

Opis Projektu

Scenariusz opracowała:

mgr Kazimiera Pitera (ZSET) we współpracy z mgr Alicją Raczek - Dyrektora Książnicy Karkonoskiej oraz przy akceptacji mgr Barbary Latosińskiej – Głównego Specjalisty Wydziału Edukacji i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Jelenia Góra, Julity Zapruckiej – Dyrektora Muzeum Miejskiego „Dom G.Hauptmanna” i Anety Firszt reprezentującej Muzeum Karkonoskie

Informacje o realizacji: www.sudetyzachodnie.pl

Kontakt: mmojczyzna@op.pl; tel. 602 22 86 41; 75 64 23 718 w. 28

I. CELE

Głównym celem projektu jest wzbogacenie wiedzy młodzieży na temat historii Jeleniej Góry i okolic, jej mieszkańców, obiektów architektury średnio-wiecznej, kultury – taniec, turnieje rycerskie, pieśni - walorów turystycznych, a także wiedzy o problemach współczesnych tych ziem.

Cele szczegółowe:

- Rozbudzenie zainteresowania regionem, ze szczególnym uwzględnieniem walorów historycznych, turystycznych, gospodarczych
- Poznanie historii najbliższej okolicy, indywidualnych losów mieszkańców tych ziem

- Kształtowanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy, w tym poprzez wykorzystanie zasobów Internetu oraz umiejętności prezentacji zdobytej wiedzy
- Rozbudzanie potrzeby zobaczenia na własne oczy pięknych zakątków naszego regionu
- Poznanie działających w regionie muzeów, ośrodków dawnych kultur, stowarzyszeń, itp.
- Poznanie instytucji kultury, działających na terenie Jeleniej Góry i skorzystanie z ich oferty
- Poszerzenie znanych form spędzania wolnego czasu, relaksu o wycieczki piesze, udział w imprezach turystycznych, wykładach, wystawach itp.

II. AUTORZY I UCZESTNICY PROJEKTU

Organizatorzy:

- Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych
- Książnica Karkonoska
- Wydział Edukacji i Sportu w Jeleniej Górze
- Muzeum Miejskie Dom G.Hauptmanna
- Muzeum Karkonoskie

Sojusznicy projektu

- Wydawnictwo Ad Rem
- Biuro Wystaw Artystycznych
- Teatr im C.K. Norwida

Adresaci:

Młodzież jeleniogórskich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych

III. CZAS I MIEJSCE

Organizacja czasu i przestrzeni:

- Rok szkolny
- Kotlina Jeleniogórska, instytucje kultury Jeleniej Góry, Jelenia Góra, i okolice,

IV. METODY PRACY I MATERIAŁY

Metody pracy:

- Podająca (wykłady, praca z książką)
- Eksponująca (prelekcje, filmy)
- Praktyczna (wycieczki, warsztaty)
- Aktywizująca (metody integracyjne, rozwijające twórcze myślenie, współpracę, grupowe podejmowanie decyzji, planowanie, ewaluacyjne)

Materiały:

- Przewodniki
- Historia Dolnego Śląska,
- Albumy
- Zestaw filmów „Zamki i pałace czesko-polskiego pogranicza”
- Zasoby Działu Regionalnego w Książnicy Karkonoskiej
- Zasoby Internetu

V. ZAGADNIENIA I ZADANIA

Zagadnienia:

- Miejscowość, w której mieszkam (historia, teraźniejszość, przyszłość)
- Atrakcje turystyczne Jeleniej Góry i okolic
- Instytucje kultury

- Pasma górskie otaczające Kotlinę Jeleniogórską
- Wydawnictwa regionalne

Zadania:

Gimnazjum:

1. Zapoznanie się z książką M. Lutowskiej *Skarby drzewa*
2. **Udział w spotkaniu z autorką - warsztaty**
3. **Stworzenie własnej ścieżki poznania Małej Ojczyzny**
4. **Zapoznanie się z obiektami: Zamek Chojnik, Wodospad Szklarki, Wodospad Kamieńczyka, Wodospad Podgórnej (dwa wodospady do wyboru) pod kątem poznania walorów historycznych, przyrodniczych, kulturotwórczych.**
5. **Odwiedziny lub udział w imprezie organizowanej w:**
 - Western City w Ściegnach
 - Starej Chacie Walońskiej wraz z przejściem Szlaku Walońskiego
 - Inne
6. **Odwiedziny w obiektach:**
 - **BWA** - udział w wykładach, prelekcjach, wycieczkach, wystawach
 - **Muzeum Karkonoskie** - wycieczka
 - **Książnica Karkonoska** - udział w imprezach, filmach, wystawach, prelekcjach
 - **Muzeum Przyrodnicze**
7. **Udział w konkursach międzyszkolnych - TURNIEJ NA RATY – i organizacja lub współorganizacja jednego z nich.**
8. **Udział w lekcjach organizowanych przez KPN i na temat KPN**
9. **Zapoznanie się z filmem o zamku Chojnik (*Zamki i pałace czesko-polskiego pogranicza*)**

Szkoły ponadgimnazjalne

I etap:

1. Zapoznanie się z książką M. Lutowskiej *Dla siebie znalezioną ścieżką*
2. Udział w spotkaniu z autorką
3. Stworzenie własnej ścieżki poznania Małej Ojczyzny
4. Zapoznanie się obiektami - Zamek Bolczów, Wieża Rycerska w Siedlęcinie, Zamek Chojnik pod kątem poznania walorów historycznych, przyrodniczych, kulturotwórczych
5. Wycieczki piesze obowiązkowe:
 - Staniszków – Witosza – Grodna – Cieplice Śl.
 - Jelenia Góra – Perła Zachodu – Siedlęcin
 - Janowice Wielkie/Trzcińsko/Wojanów – Szwajcarka – Sokolik - Janowice Wielkie/Trzcińsko/Wojanów
6. Odwiedziny w obiektach
 - Osadzie Średniowiecznej
 - Parku Miniatur
7. Odwiedziny lub udział w imprezie organizowanej w:
 - BWA - udział w wykładach, prelekcjach, wycieczkach, wystawach
 - Muzeum Karkonoskie - wycieczka
 - Książnica Karkonoska - udział w imprezach, filmach, wystawach, prelekcjach
8. Odwiedziny w Archiwum Państwowym w Jeleniej Górze.
9. Udział w konkursach międzyszkolnych - TURNIEJ NA RATY – i organizacja lub współorganizacja jednego z nich.
10. Zapoznanie z filmami z serii *Zamki i pałace czesko-polskiego pogranicza*
11. Inne działania

II etap:

1. Zapoznanie się z książką *Walończycy u Ducha Gór*

2. Udział w spotkaniu z panem Wiaterem – wykład o Walończykach
3. Stworzenie własnej ścieżki poznania Małej Ojczyzny
4. Zapoznanie się obiektami - Zamek Bolków, Świny i Grodziec pod kątem poznania walorów historycznych, przyrodniczych, kulturotwórczych
5. Wycieczki piesze obowiązkowe:
 - Szklarska Poręba – Szrenica – Szklarska Poręba
 - Szklarska Poręba – Wysoki Kamień – Szklarska Poręba/Piechowice
 - Karpacz – Samotnia – Strzecha Akademicka – Słonecznik – Pielgrzymy - Karpacz
6. Odwiedziny w obiektach
 - Dom Hauptmanna
 - Muzeum Karkonoskie /lekcja muzealna/
 - Huta szkła w Szklarskiej Porębie lub w Piechowicach
7. Udział w konkursach międzyszkolnych - TURNIEJ NA RATY – i organizacja lub współorganizacja jednego z nich.
8. Zapoznanie z filmami z serii *Zamki i pałace czesko-polskiego pogranicza*
9. Inne działania

III etap:

1. Spotkanie z Cezarym Wiklikiem autorem książek o tematyce regionalnej.
2. Zwiedzanie zamku Książ i Palmiarni w Lubiechowej pod kątem poznania walorów historycznych, przyrodniczych, kulturotwórczych.
3. Wycieczki piesze obowiązkowe:
 - Szklarska Poręba – Szrenica – Śnieżne kotły – Mały Szyszak – Słonecznik – Śląski Dom - Śnieżka - Karpacz
4. Odwiedziny w Centrum Edukacji Ekologicznej
5. Zajęcia z ratownikiem GOPR-u pod kątem poznania zasad bezpieczeństwa w górach.
6. Zapoznanie z filmami z serii *Zamki i pałace czesko-polskiego pogranicza*
7. Sprawdzenie znajomości treści książek projektu.
8. Inne działania.

VI. PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

Spotkanie głównych organizatorów:

- akceptacja projektu i planu jego realizacji
- opracowanie ulotki informacyjnej dla potencjalnych współorganizatorów
- ustalenie daty spotkania wszystkich organizatorów, w celu zapoznania z projektem

Spotkanie organizatorów i koordynatorów w ZSET:

- Prezentacja propozycji dla szkół przez uczestników projektu
- ustalenie kalendarza spotkań w celu śledzenia realizacji projektu
- przyjęcie na siebie zobowiązań wynikających z realizacji projektu dla organizatorów
- powołanie komisji ds. akceptacji programów poszczególnych szkół i podejmowania doraźnych decyzji związanych z realizacją projektu
- akceptacja ostatecznego planu danej edycji projektu „Moja Mała Ojczyzna”

VII. ETAPY REALIZACJI PROJEKTU:

Etapy

I etap – szkoły

- przygotowanie własnego programu udziału w projekcie w oparciu o obowiązkowe zadania
- zgłoszenie przystąpienia do projektu
- przekazanie programu do zaakceptowania przez organizatorów projektu

II etap -

- realizacja zaakceptowanego przez organizatorów projektu programu
- udział w potyczkach międzyszkolnych reprezentacji szkół

III etap - końcowy

- przegląd dokumentacji przez komisję
- Zlot Gwiazdzisty – podsumowanie projektu

Kolejność działań:

- 15 września - zgłoszenia szkół do udziału w projekcie wraz z załączonym własnym programem realizacji zadań zawartych w projekcie
- 30 września - akceptacja programu przez komisję programową i ogłoszenie listy przyjętych do udziału w projekcie
- 20 maja – przekazanie do komisji materiałów potwierdzających realizację zadań
- 30 maja – wytypowanie 4 najlepszych szkół i dopuszczenie do udziału w turnieju
- czerwiec – Zlot Gwiazdzisty

VIII. DOKUMENTACJA

1. Kronika realizacji całego programu w dowolnej postaci:

- papierowej, ilustrowanej zdjęciami
- prezentacji multimedialnej
- filmu dokumentalnego
- informacja na stronie internetowej szkoły o projekcie i działaniach wewnętrznych

2. Potwierdzenia z pobytu w wymaganych w projekcie miejscach, instytucjach, udział w imprezach

IX. KOŃCOWE ZMAGANIA – ZLOT GWIAZDZISTY

Reprezentacje szkół:

- w praktyce wykorzystują nabyte umiejętności i zdobyte wiadomości

- prezentują kroniki, dzielą się wrażeniami
- otrzymują dyplomy, odznaki, nagrody, puchary przechodnie

X. ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROJEKTU

Dla uczniów:

- Motywacja do innego niż dotychczas spędzania wolnego czasu
- Poznanie ciekawych miejsc i atrakcji turystycznych regionu oraz działających na jego rzecz instytucji i organizacji
- Umiejętność prezentowania i promocji swojej Małej Ojczyzny

XI. NAGRODY

- Odznaka zielona I stopnia *Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie*
- Odznaka srebrna II stopnia *Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie*
- Odznaka złota III stopnia *Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie*
- Puchar Przechodni Prezydenta Miasta Jeleniej Góry /szkoły ponadgimnazjalne/ i Puchar Przechodni Rady Miasta Jeleniej Góry /szkoły gimnazjalne/
- Dyplomy i nagrody indywidualne dla uczniów i nauczycieli

ORGANIZATORZY

Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych im. Unii Europejskiej
w Jeleniej Górze

Kazimiera Pitera
AUTOR I KOORDYNATOR PROJEKTU

Książnica Karkonoska
(do 2015 r.)

Alicja Raczek

Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Jeleniej Góry
(do czerwca 2016 r.)

Barbara Latosińska
(do czerwca 2017 r.)

Paweł Domagała

Muzeum Miejskie „Dom Gerharda Hauptmanna”
(do marca 2017 r.)

Tulita Zaprucka

Muzeum Karkonoskie

Gabriela Zawila
Aneta Firsz

INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE

Regina Chrześcijańska

Właścicielka Wydawnictwa Regionalnego „AD REM”

Krzysztof Tęcza

Prezes Oddziału PTTK Sudety Zachodnie;
Kierownik Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy

Witold Szczudłowski

Dyrektor Biura Związku Gmin Karkonoskich

Grażyna Kolarzyk

Dyrektor Fundacji Doliny Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej

KOORDYNATORZY PROJEKTU W SZKOŁACH

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

I Liceum Ogólnokształcące – Agnieszka Słowik

II Liceum Ogólnokształcące – Anna Koziara

Zespół Szkół Elektronicznych – Klaudia Ostojewska, Sylwia Sawicz

Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych – Kazimiera Pitera,

Ewa Steyer, Ewa Łapot

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych – Małgorzata Pawlak

Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych – Paweł Dernoga

Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2 – Edyta Rząsa

Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych – Dorota Graczyk, Krzysztof Raczek,

Bartłomiej Ostapiuk, Anna Deka

Zespół Szkół Technicznych „Mechanik” – Piotr Wilk, Aneta Palińska

SZKOŁY GIMNAZJALNE

Gimnazjum nr 1– im. Tadeusza Kościuszki – Jolanta Łukasiewicz

Gimnazjum nr 3 im. J. Kusocińskiego – Kamila Janulewicz-Mantuło;

Ewa Bosek

Gimnazjum nr 4 im Noblistów Polskich – Anna Woźniak; Kazimierz Bielawski

Gimnazjum nr 5 – Karolina Jankowska

Gimnazjum w ZSO – Joanna Kozłowska, Małgorzata Smaś

Gimnazjum w ZSRA – Krystyna Szychowska, Anna Liskiewicz

Gościli u nas

MAŁGORZATA LUTOWSKA jest przewodnikiem sudeckim i germanistką. Ciepliczanka, obecnie mieszkająca w Görlitz. Debiutowała beletryzowanym przewodnikiem po Dolnym Śląsku – *Dla siebie znalezioną ścieżką* (2005), następną był *Powierzony klucz – opowieść o losach protestantów na Dolnym Śląsku*, ostatnia – *Skarby drzewa* (2009) traktująca o jeleniogórskich tajemnicach.

DR PRZEMYSŁAW WIATER, historyk sztuki, kustosz dyplomowany, pracownik Domu Carla i Gerharta Hauptmannów w Szklarskiej Porębie, oddziału Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze, wykładowca Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Legnicy. Autor kilkudziesięciu publikacji z zakresu historii Dolnego Śląska, a szczególnie dziejów Karkonoszy i Gór Izerskich. Członek Kapituły Sudeckiego Bractwa Walońskiego. Człowiek honorowy Gildii Przewodników Sudeckich im. W.E. Peuckerta. Rycerz nieformalnego Towarzystwa Zamku Wieczornego. Chętnie wędruje po różnych górach, bibliotekach i archiwach.

PROF. DR HAB. ROMUALD M. ŁUCZYŃSKI, wykładowca Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu. Jest pasjonatem dziejów Dolnego Śląska. Zorganizował kilkadziesiąt wystaw fotograficznych i kolekcjonerskich z własnych zbiorów (starodruki, grafika, ekslibris), jest autorem kilkunastu książek dotyczących historii, architektury i dziedzictwa regionu dolnośląskiego. Nie rozstaje się z aparatem fotograficznym.

RAFAŁ FRONIA, maratończyk, himalaista, członek programu „Polski Himalaizm Zimowy 2010-2015”, podróżnik, wraz z przyjaciółmi założył stowarzyszenie „Źródła życia dla Afryki”, którego celem jest budowa studni w Afryce. Współautor książki *Studni w Kamerunie – opowiadania z gór* i wielu innych górskich opowiadań i relacji. Kartograf, współtwórca Wydawnictwa Turystycznego PLAN w Jeleniej Górze.

STANISŁAW FIRSZT, muzealnik, muzeolog, menadżer kultury, dyrektor Muzeum Przyrodniczego w Cieplicach, wieloletni członek Towarzystwa Przyjaciół Jeleniej Góry. Autor wielu publikacji o tematyce regionalnej.

CEZARY WIKLIK, fotograf, autor publikacji o Jeleniej Górze i regionie. Wydał wiele książek bogato ilustrowanych własnymi zdjęciami (albumów i przewodników). Od ponad 15 lat wydaje kalendarz jeleniogórski z dawnymi pocztówkami (stara i nowa Jelenia Góra).

HANNA WRZESIŃ, anglistka z długoletnim stażem pracy na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze.

GRZEGORZ ŻAK, poeta, kabareciarz. Nie lubi mówić o sobie.

Kalendarium

Rzut oka na lata, co minęły...

I EDYCJA

20 listopada 2009 r.

I Rajd Lingwistyczno-Krajoznawczy, zorganizowany w ramach projektu „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie” i pierwsza potyczka międzyszkolna. 3-osobowe reprezentacje szkół rywalizowały na trasach: trasa z językiem niemieckim (szlak czarny z Podgórzyna na Chojnik); trasa z językiem angielskim (szlak zielony z Jagniątkowa na Chojnik). Na trasach zespoły rywalizowały prezentując swój slogan reklamujący turystykę, opowiadając anegdotę oraz odpowiadając na pytania dotyczące tras i samego zamku Chojnik – wszystkie zadania w języku obowiązującym na trasie!

Rajd nieoficjalnie zyskał nazwę „Bigosowy”, w związku z tym, że bigos nie mógł „dojechać” na miejsce zakończenia rajdu.

Organizatorzy: ZSET, ZSLiZ nr 2, Oddział PTTK „Sudety Zachodnie”.

Ilość uczestników: 65

15 grudnia 2009 r.

Spotkanie autorskie Pani Małgorzaty Lutowskiej, promującej swoją nową książkę „Skarby drzewa”. Książka ta, obok jej pierwszej „Dla siebie znalezioną ścieżką”, stanowiła lekturę obowiązkową dla uczestników projektu.

Organizator: Książnica Karkonoska; ZSET, Wydawnictwo AD REM

Ilość uczestników: 96

14 stycznia 2010 r.

Konkurs literacki „Mój dom otoczony górami”

Organizator: Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych

Ilość uczestników: 30

14 stycznia 2010 r.

Konkurs Piosenki Turystycznej.

Organizator: Zespół Szkół Licealnych i Usługowych

Ilość uczestników: 30

21 stycznia 2010 r.

Spotkanie w Ratuszu z Prezydentem Jeleniej Góry Markiem Obrębalskim, który wręczył dyrektorom 8 szkół, uczestnikom projektu, kamery cyfrowe. Ucieszyli się dyrektorzy, ale także koordynatorzy projektu, obecni u Pana Prezydenta. Wreszcie będzie czym dokumentować działania!

Organizator: Urząd Miasta Jelenia Góra

Ilość uczestników: 20

24 lutego 2010 r.

Warsztaty filmowe. Przyszli „filmowcy” uczyli się, jak stworzyć film „W 7 minut o Ziemi Jeleniogórskiej”

Organizator: Zespół Szkół Elektronicznych

Ilość uczestników: 30

25 lutego 2010 r.

Reprezentanci szkół ponadgimnazjalnych z Jeleniej Góry i regionu walczyli o tytuł „Mistrza Ortografii” w Jeleniej Górze. Wspaniała atmosfera, piękne dekoracje i serdeczni gospodarze.

Organizator: Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2

Ilość uczestników: 30

23 marca 2010 r.

W Książnicy Karkonoskiej wyświetlone zostały wszystkie filmy zgłoszone na konkurs: „W 7 minut o Ziemi Jeleniogórskiej”.

Organizator: Zespół Szkół Elektronicznych w Jeleniej Górze, Wydział Promocji Urzędu Miasta Jeleniej Góry

Ilość uczestników: 76

24 marca 2010 r.

Wykład i Konkurs nt. „Zamki i pałace Kotliny Jeleniogórskiej”

Organizator: Zespół Szkół Technicznych „Mechanik”

Ilość uczestników: 30

21 kwietnia 2010 r.

Konkurs pt. „Kulturotwórcza rola lasów”

Organizator: Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych

Ilość uczestników: 30

19/20 kwietnia 2010 r.

Konkurs dwudniowy pt. „Tropami Śląskiego Dziedzictwa” (Walończycy, szklarze, laboranci)

Organizator: Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych

Ilość uczestników: 30

7 maja 2010 r.

Z okazji Dnia Bibliotekarza Prezydent Miasta Jelenia Góra, Marek Obrębalski wręczył dyrektorom jeleniogórskich ponadgimnazjalnych szkół zawodowych **bi-blioteczki regionalne**. Spotkanie odbyło się w Książnicy Karkonoskiej. Wzięli w nim udział oprócz przedstawicieli władz miasta, bibliotekarze z jeleniogórskich szkół, Książnicy Karkonoskiej i Biblioteki Pedagogicznej. W biblioteczkach znalazły się m.in. książki Pani Małgorzaty Lutowskiej. Po spotkaniu autorka, obecna na spotkaniu, podpisywała swoje dzieła.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 98

2 czerwca 2010 r.

Uczestnicy Zlotu Gwiaździstego zapamiętają jako wyjątkowo dżdżysty, ale nie tylko.... Zlot Gwiaździsty – podsumowanie realizacji I edycji projektu w Chacie Izerskiej w Szklarskiej Porębie Dolnej. Każda szkoła szła wybranym przez siebie szlakiem. Na miejscu na wszystkich czekały gorąca herbata i bigos. A po posiłku rozpoczęły się tańce w deszczu. Przyszedł też czas na podsumowanie wszystkich działań. Oprócz młodzieży w Zlocie wzięli udział także dyrektorzy szkół i sam wiceprezydent Jeleniej Góry, Miłosz Sajnog.

Udział uczniów w przedsięwzięciach był punktowany. Uczestnicy, którzy znaleźli się na czele klasyfikacji, otrzymali odznaki projektu "Moja Mała Ojczyzna Sudety Zachodnie" i legitymację uprawniającą do bezpłatnego zwiedzania wystaw BWA oraz zniżek przy zakupie książek w Wydawnictwie AD REM. Wręczono ponad 300 odznak, w tym 147 otrzymali uczniowie z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystycznych. W tej szkole aż siedem klas wykonało wszystkie zadania przewidziane w ramach projektu i uzyskało przepisowe 50 punktów. Organizatorzy projektu: Kazimiera Pitera – koordynator projektu, Alicja Raczek – wicedyrektor Książnicy Karkonoskiej oraz Barbara Latosińska z Wydziału Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta wręczyły dyplomy szkołom, których udział w projekcie został najwyższej oceniony

W rywalizacji szkół I miejsce zdobył Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, drugie – Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych imienia Jędrzeja Śniadeckiego, a trzecie – Zespół Szkół Technicznych „Mechanik”.

11 czerwca 2010 r.

W Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2 w Jeleniej Górze ostatecznie podsumowano I edycję projektu. Na spotkaniu obecni byli: koordynatorzy, dyrektorzy szkół i Prezydent Miasta Jeleniej Góry Marek Obrębalski, Zastępca Prezydenta, Miłosz Sajnog i Naczelnik Wydziału Oświaty i Wychowania Waldemar Woźniak. W gorącej atmosferze (32°C za oknem) dokonano oceny I edycji. Wśród wzajemnych podziękowań Pan Prezydent wręczył dyrektorom szkół laptopy, aby służyły koordynatorom w kolejnych edycjach projektu. Dziękujemy!

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 98

II EDYCJA

1 października 2010 r.

II Rajd Lingwistyczno-Krajoznawczy. Przy pięknej pogodzie reprezentacje 10 jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych walczyły o punkty dla swoich szkół na trasach językowych. W związku z długotrwałymi opadami deszczu poprzedzającymi imprezę, organizatorzy zmuszeni byli do dokonania pewnych modyfikacji i ostatecznie wszyscy uczniowie rywalizowali na jednej trasie: kościół Wang – Stara Polana – Domek Myśliwski – Samotnia, ale w dwóch grupach językowych. Na trasie rajdu byli także uczestnicy konkursu fotograficznego „Barwy jesieni w Sudetach Zachodnich”.

Organizator rajdu: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 85

Konkurs fotograficzny „Barwy jesieni w Sudetach Zachodnich”

Organizator konkursu fotograficznego: Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych

Ilość uczestników: 20

15 listopada 2010 r.

Konkurs literacki „Słowa wśród gór” w Muzeum Miejskim „Dom G. Hauptmanna”. Podczas konkursu uczniowie mieli okazję uczestniczyć w spotkaniu z okazji 148 rocznicy urodzin G. Hauptmanna.

Organizator: Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych

Ilość uczestników: 53

9 grudnia 2010 r.

Konkurs gastronomiczny. Dwuosobowe zespoły z 8 jeleniogórskich szkół ponad-

gimnazjalnych zmagaly się z niecodziennym zadaniem: przygotowaniem pod okiem fachowców regionalnej potrawy wigilijnej...

Organizator: Zespół Szkół Licealnych i Usługowych

Ilość uczestników: 30

13 grudnia 2010 r.

Konkurs krasomówczy. I międzyszkolny konkurs szkół gimnazjalnych, które przystąpiły do II edycji projektu „Moja Mała Ojczyzna”

Organizator: Gimnazjum nr 3 im. Janusza Kusocińskiego

Ilość uczestników: 35

14 stycznia 2010 r.

Spotkanie autorskie w Książnicy Karkonoskiej z Małgorzatą Lutowską autorką książki projektu: „Skarbów drzewa” i „Dla siebie znalezioną ścieżką”

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 86

18 stycznia 2011 r.

Spotkanie uczniów szkół ponadgimnazjalnych w Książnicy Karkonoskiej z Przemysławem Wiaterem, autorem książki „Walończycy u Ducha Gór”. Książka wybrana została książką projektu dla uczniów realizujących kolejny etap projektu.

Organizator: Książnica Karkonoska, Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 115

31 styczniu 2011 r.

Moja Mała Ojczyzna gościła w jeleniogórskim teatrze! Reprezentanci szkół ponadgimnazjalnych wzięli udział w warsztatach teatralnych. Warsztaty poprowadzili Tadeusz Wnuk, aktor jeleniogórskiego teatru i Bogdan Koca, Dyrektor Teatru im. C.K. Norwida

Organizator: I LO im. S. Żeromskiego

Ilość uczestników: 37

28 lutego 2011 r.

Konkurs o Teatrze C.K. Norwida pt. „Młodzież na teatralnych deskach”: w którym roku zbudowano Teatr im. Norwida i od kiedy nosi on imię wieszczka? Jaka sala nazywała się bankietową i czy w teatrze była piwiarnia? To tylko niektóre z pytań zaproponowanych uczestnikom konkursu wiedzy o teatrze. Zmagania miały też część praktyczną: odegranie krótkich etiud na wylosowany temat.

Organizator: I LO im. S. Żeromskiego

Ilość uczestników: 37

22 marca 2011 r.

Wycieczka po Jeleniej Górze i konkurs pt. „Jelenia Góra w Średniowieczu” zorganizowany został w zmodernizowanym Muzeum Karkonoskim. Wcześniej jednak uczestnicy konkursu przeszli z przewodnikiem trasę od Wzgórza Krzywoustego przez Stare Miasto do Muzeum Karkonoskiego. Tam uczniowie mieli do rozwiązania test zawierający zagadnienia poruszone podczas wycieczki.

Organizator: Zespół Szkół Technicznych „Mechanik” i Muzeum Karkonoskie

Ilość uczestników: 39

3 marca 2011 r.

Konkurs plastyczny „DUCH GÓR JAKO POSTAĆ NA LOGO MOJEJ SZKOŁY”. Celem konkursu było przybliżenie młodzieży barwnej postaci Ducha Gór, poprzez sięgnięcie do historii naszego regionu, odszukaniu ilustracji, rycin itp. związanych z bohaterem prac. Drugim celem konkursu była promocja własnej szkoły przez logo, którego bohaterem miał być sam Duch Gór. Technika prac była dowolna.

Organizator: Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2 w Jeleniej Górze

Ilość uczestników: 10

28 marca 2011 r.

Konkurs plastyczny „Mit Karkonoszy”

Organizator: Gimnazjum w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych

Ilość uczestników: 14

10 kwietnia 2011 r.

Konkurs „Ja Ci pokażę”

Organizator: Gimnazjum w Zespole Szkół Ogólnokształcących

Ilość uczestników: 12

19 kwietnia 2011 r.

W Książnicy Karkonoskiej ogłoszono wyniki konkurs filmowego „Jelenia Góra w trzech odsłonach”

Organizator: Zespół Szkół Elektronicznych

Ilość uczestników: 76

19 kwietnia 2011 r.

Konkurs wiedzy o Karkonoskim Parku Narodowym

Organizator: Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2

Ilość uczestników: 43

24 maja 2011 r.

Konkurs krajoznawczy „Znam moją Małą Ojczyznę”

Organizator: Gimnazjum nr 1 im. Tadeusza Kościuszki

Ilość uczestników: 30

Kwiecień – Maj 2011 r. Wycieczki

Szkoły ponadgimnazjalne

Wycieczki autokarowe na trasie: Bolków – Świny – Zamek Grodziec

Koordinacja: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 500

Szkoły gimnazjalne:

Wycieczki do Chaty Walońskiej i do Muzeum „Wysoki Kamień”

Ilość uczestników: 210

10 czerwca 2011 r.

Projekt zakończył się 10 czerwca 2011 r. Złotem Gwiazdzistym. Uczniowie różnymi trasami docierali do Zachełmia do hotelu Chojnik. Tam czekały na nich gorące kielbaski. Wszyscy też otrzymali odznaki projektu, na które pracowali cały rok szkolny oraz pamiątkę – breloczek w postaci kompasu. Aby otrzymać odznakę należało uzyskać 50 punktów chodząc po górach, zwiedzając zamki średniowieczne, odwiedzając instytucje kultury i miejsca atrakcji turystycznych. Już w tym roku uczniowie, którzy w roku ubiegłym zdobyli odznakę I stopnia – zieloną, w tym roku mogli starać się o odznakę II stopnia – srebrną. Do odznak otrzymywali też legitymacje imienne. W bieżącym roku szkolnym odznaki I stopnia zdobyło 280 uczniów a II stopnia 78. Najwięcej odznak zdobyli uczniowie z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, w sumie odznaki I i II stopnia otrzymało tam 138 uczniów.

Podsumowując wszystkie działania na podstawie złożonych przez koordynatorów sprawozdań jury przyznało I miejsce i puchar Prezydenta Miasta Jeleniej Góry za całokształt działań Zespołowi Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, II miejsce Zespołowi Szkół Rzemiosł Artystycznych i III miejsce ZST „Mechanik”.

W kategorii szkół gimnazjalnych I miejsce i puchar Wiceprzewodniczącej Rady Miasta Pani Anny Ragiel jury przyznało Gimnazjum nr 1, II miejsce – Gimnazjum nr 3 i III miejsce gimnazjum w ZSO nr 1. Należy przyznać, że w gimnazjach były niewielkie różnice w punktacji, np. między I i II miejscem tylko 8 punktów.

13 czerwca 2011

Wycieczka nagrodowa do Oybin w Niemczech. Wzięli w niej udział najaktywniejsi w II edycji projektu uczniowie i nauczyciele. Uczestnicy wycieczki mieli okazję podziwiać tę piękną, niemiecką miejscowość turystyczną i kurort Oybin, a w nim zabytkowy kościół, ruiny zamku i klasztoru oraz camera obskura.

III EDYCJA

7 października 2011 r.

III Rajd Lingwistyczno-Krajoznawczy. Po raz pierwszy oprócz zespołów z jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych w Rajdzie udział wzięli uczniowie z Turnowa w Czechach.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Książnica Karkonoska, Wydział Edukacji i Sportu

Ilość uczestników: 200

9 grudnia 2011 r.

„Moja Mała Ojczyzna” gościła w „Bosmanie” na konkursie na nakrycie stołu „Bożonarodzeniowe trendy 2011”.

Organizator: Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2

Ilość uczestników: 30

20 grudnia 2011 r.

W Książnicy Karkonoskiej na półmetku III edycji projektu spotkali się organizatorzy i przedstawiciele szkół – uczestników projektu. Spotkanie odbyło się pod hasłem: „Znam mój region – biblioteczka regionalna w każdej szkole”. Spotkanie uświetnił zespół regionalny „Szyszak”, wszystkie szkoły otrzymały od Prezydenta biblioteki regionalne, w tym 10 map regionu. A najważniejsze: wszyscy stwierdzili, że akceptują projekt i chcą, by był kontynuowany.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 76

Grudzień 2011 r.

Uczniowie jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych mieli okazję zwiedzić Hutę Szkła „Julia” w Piechowicach.

Koordinator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 480

14 lutego 2011 r.

W Książnicy Karkonoskiej ogłoszono wyniki konkursu literackiego „Limeryk z Kotliny”. Dla uczestników konkursu wystąpił Grzegorz Żak, autor m.in. książki „Limerykiem dookoła Jeleniej Góry”. Ciekawostka: w tym konkursie wzięli udział także nauczyciele.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 76

29 lutego 2012 r.

W Książnicy Karkonoskiej uczniowie spotkali się z jeleniogórskim himalaistą Rafałem Fronią.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 76

30 marca 2012 r.

Konkurs historyczny „Zamki Kotliny Jeleniogórskiej”.

Uczestnicy konkursu mieli okazję wysłuchać wykładu Romualda Łuczyńskiego na ten sam temat.

Organizator: Zespół Szkół Technicznych „Mechanik”, Książnica Karkonoska

Ilość uczestników: 76

19 kwietnia 2012 r.

Mała Ojczyzna w BWA. Realizacja i rozstrzygnięcie 3 ostatnich konkursów:

- Zespół Szkół Elektronicznych dla młodych reżyserów zorganizował konkurs video „Weekend na sportowo – reportaż”.
- „To będzie moja Jelonka” czyli taka jaką wymalują uczestnicy konkursu organizowanego przez Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych.
- „Tajemniczy rynek Jeleniej Góry” to konkurs organizowany przez Zespół Szkół Przyrodniczo-Zywnościowych.

Ilość uczestników: 56

Maj, czerwiec 2012 r.

Wycieczki autokarowe do Książa.

Koordinator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 400

6 czerwca 2012 r.

Złot Gwiazdzisty na zakończenie projektu Moja Mała Ojczyzna. W tym roku zakończenie Złotu odbyło się na terenie Muzeum Miejskiego „Dom G. Hauptmanna” w Jagniątkowie. Po raz pierwszy na Zlocie Gwiazdzistym gościliśmy reprezentację Stredni Zdravotnickiej Skoli z Turnova. W III edycji uczniowie z tej szkoły walczyli na trasach Rajdu Lingwistyczno-Krajoznawczego. Na zakończenie przybył także Prezydent Miasta Jeleniej Góry, Marcin Zawila, który wręczył **Puchar Prezydenta Miasta Jeleniej Góry** Zespołowi Szkół Technicznych „Mechanik”. W III edycji wśród szkół ponadgimnazjalnych zwyciężył „Mechanik”. W kategorii „Gimnazja” Puchar pozostał w rękach I Gimnazjum, ponieważ tylko uczniowie z tego gimnazjum uczestniczyli w tej edycji.” Ponadto dużo się działo dzięki animatorowi Mateuszowi i Markowi didżejowi.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Muzeum Miejskie „Dom G. Hauptmanna”

Ilość uczestników: 300

26 czerwca 2012 r.

Wycieczka nagrodowa do Czech

Uczniowie i koordynatorzy z pięciu szkół ponadgimnazjalnych wzięli udział w wycieczce do Czech, w nagrodę za całoroczną pracę w projekcie. W programie było zwiedzanie: zamku Hruby Rohozec, centrum Turnova i Jaskiń Bożkowskich. 6 uczniów (3 osoby z „Ekonomu” i 3 z „Mechanika”) oraz 2 nauczycieli z „Ekonomu” w godzinach 8-12 byli w zaprzyjaźnionej Stredniej Zdravotnickiej Skole w Turnovie na pokazach pierwszej pomocy. W pokazach rywalizowały zespoły czeskie i jeden zespół z Niemiec. Reprezentacja z Polski miała okazję tylko oglądać pokaz uczniów ze szkół medycznych.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Książnica Karkonoska

Ilość uczestników: 50

IV EDYCJA

12 października 2012 r.

W Książnicy Karkonoskiej miała miejsce promocja książki „*Wielkie wierszowanie w Jeleniej Górze AD 2012*” wydanej przez Stowarzyszenie Jeleniogórski Klub Literacki, w której znalazły się utwory uczniów i nauczycieli biorących udział w ramach projektu w konkursie „Limeryki z Kotliny” i w warsztatach „Wielkie wierszowanie”. Obecni na sali autorzy z ZST „Mechanik” czytali zamieszczone tam utwory.

Organizator: Książnica Karkonoska, Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 56

12 listopada 2012 r.

I część potyczki „Spacerkiem po Cieplicach z Lutowską pod rękę”. Uczestnicy wycieczki mieli okazję zobaczyć miejsca nieudostępniane zwykle wycieczkom, poznać wspaniałych ludzi i przekonać się na własne oczy, że opisane przez Małgorzatę Lutowską w „Skarbach drzewa” miejsca i rzeczy istnieją.

Organizator: II LO im. C.K. Norwida, Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 35

22 stycznia 2013 r.

w Muzeum Karkonoskim w Jeleniej Górze odbyło się organizowane przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych w ramach projektu „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie” seminarium na temat: *Edukacja i propagowanie turystyki wśród uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych*. W Jeleniogórskiej Bibliotece Cyfrowej znajdziecie też relację pana Krzysztofa Tęczy pt. Spotkanie w Muzeum. Polecamy.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Muzeum Karkonoskie

Ilość uczestników: 64

19 lutego 2013 r.

W Książnicy Karkonoskiej uczniowie szkół projektu spotkali się z Małgorzatą Lutowską, autorką książek „Skarby drzewa” i „Dla siebie znalezioną ścieżką”. W programie było m.in. podsumowanie konkursu „Spacerkiem po Cieplicach z Lutowską pod rękę”.

Organizator: Książnica Karkonoska, Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 35

9 kwietnia 2013 r.

W Książnicy Karkonoskiej uczniowie ze szkół projektu mieli okazję spotkać się z Cezarym Wiklikiem, autorem wielu książek o Jeleniej Górze, m.in. „Jeleniogórzanie”, „Historia na szynach pisana” i dowiedzieć się wiele o miejscach w centrum Jeleniej Góry, na które na co dzień nie zwracamy uwagi, a które na to zasługują, ze względu na znaczenie, na swoje piękno, na swoją unikalność.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Książnica Karkonoska

Ilość uczestników: 76

15 marca 2013 r.

„Handlówka” gościła reprezentacje ze wszystkich szkół projektu na warsztatach.

Organizator: Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2

Ilość uczestników: 32

27 maja 2013 r.

Reprezentacje 8 szkół projektu wzięły udział w konkursie historyczno-literackim: „Studium kwarcu, czyli historia szklarstwa w Szklarskiej Porębie i Jankuszykach” organizowanym przez ZST „Mechanik”. Uczniowie mieli okazję uczestniczyć w ceremoniale walońskim w Chacie Walońskiej, zobaczyć na własne oczy, jak powstają cudeńka ze szkła w Hucie Leśnej, odwiedzili schronisko Kochanówka i Wodospad Szklarki. Oprócz tych atrakcji uczniowie rozwiązali test i napisali prace literackie.

Organizator: Zespół Szkół Technicznych „Mechanik”, Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 55

7 czerwca 2013 r.

I Rajd Krajoznawczy z elementami pierwszej pomocy na trasie: Cieplice – Marczyce – Grodna – Staniszków – Cieplice.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych i Komenda Straży Pożarnej w Jeleniej Górze

Ilość uczestników: 40

26 czerwca 2013 r.

Na terenie DW Lubuszanin w Sosnówce zakończyła się IV edycja projektu. Mimo ulewnego deszczu zabawa była świetna. Był konkurs piosenki turystycznej, były tańce, były konkursy i oczywiście były nagrody. Było ognisko, były kiełbaski i bigos. Wręczono odznaki projektu, 112 zielonych, 2 srebrne i 30 złotych. Ze względu na brak przedstawiciela Prezydenta i Rady Miasta nie było przekazania pucharów przechodnich „Mojej Małej Ojczyzny”. Puchary zostały zatem w szkołach, które otrzymały je w 2012 roku.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 200

V EDYCJA

10 – 11 października 2013 r.

IV Rajd Lingwistyczno-Krajoznawczy, a w zasadzie dwudniowa impreza lingwistyczno-krajoznawczo-integracyjna z udziałem gości zagranicznych z Czech i z Meksyku. Impreza dofinansowana przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, XVI Festiwal Nauki i Miasto Jelenia Góra.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 200

13 listopada 2013 r.

6-osobowe zespoły reprezentujące gimnazja jeleniogórskie, uczestników projektu „Moja Mała Ojczyzna” – Sudety Zachodnie, wzięły udział w zmaganiach lingwistycznych w Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystycznych. W październiku z podobnymi zadaniami zmagali się uczniowie jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych. W związku z faktem przystąpienia do projektu 6 gimnazjów taka rywalizacja mogła się odbyć na dwóch poziomach: szkół ponadgimnazjalnych i szkół gimnazjalnych. W roku poprzednim niestety rywalizacja była nierówna, albowiem w projekcie uczestniczyło 9 szkół ponadgimnazjalnych i 2 gimnazja.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 42

18 listopada 2013 r.

I potyczka dla jeleniogórskich szkół gimnazjalnych: Spacer po Jeleniej Górze z przewodnikiem, zakończony warsztatami w Muzeum Karkonoskim i konkursem wiedzy o zabytkach Jeleniej Góry.

Organizator: Gimnazjum nr 1, Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Muzeum Karkonoskie

Ilość uczestników: 50

20 listopada 2013 r.

W ramach cyklu „Poznajemy region” uczestnicy IV Rajdu Lingwistyczno-Krajoznawczego mieli okazję poznać zabytki Wlenia, w tym odrestaurowany Pałac Książęcy.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 55

25 listopada 2013 r.

Konkurs „Sportowcy Ziemi Jeleniogórskiej” dla szkół ponadgimnazjalnych. Uczniowie mieli okazję nie tylko wykazać się wiedzą o wybitnych sportowcach naszego regionu, ale także rywalizowali w zabawach biegowo-zręcznościowych.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 55

17 grudnia 2013 r.

W Muzeum Miejskim Dom G. Hauptmanna w ramach projektu odbył się koncert kolęd w językach obcych poprzedzony prelekcją Anny i Robba Maciąg „Boże Narodzenie dookoła świata”. Po raz pierwszy w tej edycji wzięły udział i gimnazja, i szkoły ponadgimnazjalne.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 55

10 marca 2014 r.

Uczestnicy projektu ze szkół ponadgimnazjalnych rok 2014 rozpoczęli w nowej siedzibie Muzeum Przyrodniczego w Cieplicach. Zgodnie z planem zwiedzili część muzeum (w wielu pomieszczeniach trwają prace wykończeniowe) i wysłuchali krótkiego wykładu Pana Stanisława Firszta – Dyrektora Muzeum Przyrodniczego, na temat: „Cieplickie wątki odsieczy Wiednia”.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 55

28 marca 2014 r.

Gra miejska dla gimnazjalistów oparta na książce Małgorzaty Lutowskiej.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 30

9 kwietnia 2014 r.

Parada Średniowieczna – kolejna potyczka dla uczniów gimnazjów, które są uczestnikami tego projektu. Było sporo atrakcji, ale także należało się wykazać wiedzą i kreatywnością w przygotowaniu inscenizacji legend.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych i Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych

Ilość uczestników: 42

29 kwietnia 2014 r.

Młodzież została zaproszona do Książnicy Karkonoskiej na warsztaty pt. „Jelenia Góra w Regionalnej Bibliotece Cyfrowej”.

Organizator: Książnica Karkonoska, I LO

Ilość uczestników: 42

8 maja 2014 r.

W Gimnazjum nr 4 im. Noblistów Polskich w Jeleniej Górze odbyło się kolejne spotkanie uczniów jeleniogórskich szkół w ramach projektu „Moja Mała Ojczyzna”. Tym razem uczestnicy pokazali swoje umiejętności w konkursie „Zabytki i historia Jeleniej Góry na tle dziejów Śląska”.

Organizator: Gimnazjum nr 4 Noblistów Polskich

Ilość uczestników: 16

30 maja 2014 r.

Konkurs krasomówczy pt.: „Jelenia Góra i okolice”, do którego przystąpili uczniowie ze wszystkich gimnazjów biorących udział w projekcie.

Organizator: Gimnazjum nr 3 im. Janusza Kusocińskiego

Ilość uczestników: 25

10 czerwca 2014 r.

Rajd literacki „Śladami Jana Sztaudyngera”.

Organizator: Gimnazjum w Zespole Szkół Ogólnokształcących

Ilość uczestników: 50

18 czerwca 2014 r.

Uczniowie z jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych wzięli udział w turystycznym zakończeniu V edycji projektu. Było przejście turystyczne z dolnej stacji wyciągu w Szklarskiej Porębie do schroniska „Kamieńczyk”, były odznaki, była część artystyczna w wykonaniu wszystkich reprezentacji i były też tańce i konkursy, a nawet chyba właśnie wtedy powstał hymn projektu.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 86

23 czerwca 2014 r.

W związku z tym, że większość potyczek gimnazjalistów miała miejsce w zamkniętych przestrzeniach, turystyczne zakończenie V edycji dla uczniów gimnazjów zorganizowano w postaci wycieczki pieszej na trasie: Cieplice – Marczyce – Grodna – Staniszów. Po drodze miały miejsce rozgrywki sportowe i umysłowe, w których wygrało Gimnazjum nr 4. Na Grodnej było ognisko, pieczenie kiełbasek, tym razem przyniesionych przez młodzież, występy artystyczne, dotyczące udziału w projekcie i wreszcie podsumowanie całości i wręczenie odznak. Najwięcej odznak zdobyli uczniowie Gimnazjum nr 1 i nr 3.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 86

Czerwiec

Czerwiec to miesiąc, kiedy kończy się rok szkolny, a zaczynają wakacje. W taki

harmonogram wpisuje się także zakończenie V edycji projektu „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie”.

W roku szkolnym 2013/2014 w projekcie uczestniczyło 15 jeleniogórskich szkół, 9 ponadgimnazjalnych i 6 gimnazjalnych. Była to już V edycja tego projektu, ale po raz pierwszy przystąpiło do niego aż tyle szkół. Zaletą tego projektu jest to, że szkoła, która w dowolnym momencie rezygnuje z udziału, nie musi się tłumaczyć z tej decyzji, może zrezygnować bez konsekwencji. Ideą tego projektu jest przekonanie młodzieży poprzez różne formy: warsztaty, wycieczki krajoznawcze, konkursy, odwiedziny w instytucjach kultury, że mieszkamy w pięknym regionie Polski. Jednak, aby docenić piękno regionu, trzeba go poznać.

Bogata w potyczki międzyszkolne była V edycja projektu dla gimnazjów. Patrząc z perspektywy całego roku szkolnego, trzeba stwierdzić, że tematem przewodnim była Jelenia Góra.

Z satysfakcją należy zauważyć, że V edycja należała do bardzo udanych. Wspomniane powyżej potyczki międzyszkolne to tylko jedna część projektu. Wiele się działo w szkołach. Mimo dużych trudnień, związanych z realizowaniem w szkołach nowej podstawy programowej, uczniowie wzięli udział w wielu ciekawych wycieczkach, z powodzeniem uczestniczyli w konkursach, i tak można by jeszcze długo wymieniać.

V edycja zakończona. W tej edycji także nie było Pucharowej Gali. Nikt z władz miasta nie dotarł na miejsce turystycznego zakończenia projektu.

VI EDYCJA

9 – 10 października 2014 r.

Uczestnicy V Rajdu Lingwistyczno-Krajoznawczego pokonali trasy i zadania językowe. Zaczęliśmy od promocji książki „Skarby pod jeleniogórskim niebem”. Już po raz piąty uczniowie jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych i po raz pierwszy uczniowie szkół gimnazjalnych, mieli okazję uczestniczyć w Rajdzie Lingwistyczno-Krajoznawczym, organizowanym przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych we współpracy z Dolnośląskim Festiwałem Nauki reprezentowanym przez Agnieszkę Orkusz, Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu, reprezentowanym przez Tamarę Chorążyczewską, Książnicą Karkonoską, reprezentowaną przez Alicję Raczek i Wydziałem Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Jeleniej Góry, reprezentowanym przez Barbarę Latosińską, w ramach projektu Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie. Tematyka Rajdu i trasy były związane z książką Tamary Chorążyczewskiej „Skarby pod jeleniogórskim niebem”, wydaną we wrześniu 2014 roku przez Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 200

25 września 2014 r.

Gra miejska „Tajemniczy Rynek Cieplic” przeprowadzona dla 8 reprezentacji szkół ponadgimnazjalnych przez Zespół Szkół Przyrodniczo-Uługowych. Przy okazji gry miejskiej Zespół Szkół Elektronicznych zorganizował konkurs fotograficzny. Wzięli w nim udział przedstawiciele 9 szkół ponadgimnazjalnych.

Organizator: Zespół Szkół Przyrodniczo-Uługowych

Ilość uczestników: 35

18 listopada 2014 r.

W Muzeum Karkonoskim odbył się konkurs literacki: „Historia jednego ekspozatu”.

Organizator: Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, Muzeum Karkonoskie

Ilość uczestników: 30

1 grudnia 2014 r.

Uczniowie szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych, uczestniczących w projekcie MMO, odwiedzili Ceramikę pod Aniołem rodziny Państwa Rudnickich w Dobkowie, czyli siedzibę RR. Były wypieki chleba i ciastek świątecznych, ale też każdy mógł spróbować swoich sił w wyrobach z gliny. Wszystkie wyroby bardzo się udały.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 50

10 grudnia 2014 r.

Jesteśmy razem już 5 lat. Spotkanie podsumowujące pięciolecie obecności projektu „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie” w szkołach ponadgimnazjalnych i gimnazjalnych. Napisali o tym na Jelonka.com i na Facebook.pl

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Wydział Edukacji i Sportu, Muzeum karkonoskie.

Ilość uczestników: 65

3 lutego 2015 r.

Gimnazjaliści wzięli udział w otwarciu wystawy grafik Leszka Żuka, autora książki „Z dziejów miasta Mons Cervi – Hirschberg – Jelenia Góra”. Wystawę poprzedził ciekawy wykład o sztuce.

Organizator: Wydawnictwo AD REM, Książnica Karkonoska

Ilość uczestników: 56

11 marca 2015 r.

Uczniowie z jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych w ramach projektu mieli okazję wysłuchać wykładu pana Andrzeja Paczosa o życiu i dziełach Caspara Schwenckfeldta – przyrodnika i medyka z Jeleniej Góry. To zapomniana postać, która zbudowała podwaliny nauk przyrodniczych na Śląsku. Człowiek renesansu o szerokich zainteresowaniach, wykształcony w Zachodniej Europie. Lekarz miejski w Gryfowie Śląskim, Jeleniej Górze i Zgorzelcu (Görlitz). Autor pierwszej publikacji o uzdrowisku w Cieplicach Śląskich.

Organizator: I LO, Książnica Karkonoska

Ilość uczestników: 76

17 marca 2015 r.

W Muzeum Karkonoskim w Jeleniej Górze gimnazjaliści uczestniczyli w projekcie „Kustosz”. Podczas warsztatów muzealnych uczniowie poznawali nie tylko historię Muzeum i najciekawsze eksponaty, ale zobaczyli pracę muzealnika „od kuchni”. Poznali dokumentację muzealną, sposoby konserwacji zabytków, zwiedzili również magazyny i zaplecze muzealne.

Organizator: Gimnazjum w Łomnicy, Muzeum Karkonoskie

Ilość uczestników: 35

25 marca 2015 r.

Gimnazjaliści wzięli udział w warsztatach fotograficznych. Każdą szkołę reprezentowało 4 gimnazjalistów z opiekunem. Zajęcia prowadzili nauczyciele ZSRA.

Organizator: Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych

Ilość uczestników: 35

10 kwietnia 2015 r.

Uczniowie 7 szkół ponadgimnazjalnych wzięli udział w warsztatach gastronomicznych, gdzie piekli muffinki i uczyli się metody carvingu.

Organizator: Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2

Ilość uczestników: 40

17 kwietnia 2015 r.

Gimnazjaliści zmagali się z trudnymi zadaniami w konkursie o Unii Europejskiej, której imię wkrótce otrzyma Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych. Konkurs odbył się pod hasłem: Gimnazjalista – Dolnoślązak – Europejczyk.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 40

11 maja 2015 r.

Gimnazjaliści z 5 jeleniogórskich gimnazjów, pod kierunkiem Renaty Łygas, pedagoga z ZSET, mieli okazję sprawdzić swoje zdolności i wyczarować cudenka z papieru.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 40

26 maja 2015 r.

Uczniowie z 6 szkół ponadgimnazjalnych pod kierunkiem Renaty Łygas, pedagoga z ZSET, ale według własnego pomysłu, mieli okazję przygotować dla swoich mam z okazji ich święta kompozycje kwiatowe. Jury nie było w stanie wybrać 3 najładniejszych, wszystkie zachwyciły. Warsztaty były zorganizowane dla uczniów szkół – uczestników projektu Moja Mała Ojczyzna. Należy przyznać, że nie tylko krajobrazy mamy piękne, w Małej Ojczyźnie rosną także piękne kwiaty.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 40

28 maja 2015 r.

GRA O TRON dla gimnazjalistów. Gra miejska z elementami języków obcych.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 40

12 czerwca 2015 r.

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w ramach projektu mogli wziąć udział w rajdzie – konkursie na trasie: Wodospad Szklarki – Chybotek – Grób Karkonosza – Dom Vlastimila Hoffmana – Muzeum braci Hauptmannów oraz w plenerze malarskim.

Organizator: Zespół Szkół Technicznych „Mechanik”, Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Muzeum Karkonoskie, Muzeum Braci Hauptmannów.

Ilość uczestników: 50

24 czerwca 2015 r.

Turystyczne zakończenie VI edycji ze względu na datę miało „świętojański charakter”. Uczniowie z 16 szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, którzy zdobyli odznaki projektu, wyruszyli o godzinie 8.00 z ulicy Teatralnej autobusami MZK do Mysłakowic. Stamtąd pieszo czerwonym szlakiem przez Mrowiec przeszli do pałacu Bukowiec. Przepiękne stawy i ich mieszkańcy (majestatyczne łabędzie i kaczki z małymi kaczkami) urzekli wędrowców. Z daleka słychać było muzykę. Na miejscu oczekiwał na nas niezawodny DJ, Marek Kamianowski, który witał skocznymi melodiami. Na terenie parku powitał nas pan Krzysztof Tęcza, który od rana przygotowywał wszystko na nasze przyjęcie. I zaczęło się. Najpierw była prezentacja wianków i konkurs na najładniejszą plecionkę, uwitą z kwiatów zebranych po drodze do Bukowca. Wszystkie wianki prezentowały się nadzwyczajnie. Jury zdecydowało, że będzie oceniać prace oddzielnie w gimnazjach i w szkołach ponadgimnazjalnych. Najwyżej oceniono wianki uczniów z Gimnazjum nr 1 i Gimnazjum z ZSO, w szkołach ponadgimnazjalnych Jury uznało wianek ucznia z Mechanika, dziewczyn z Handłówki i z Ekonoma za najładniejsze. Drugim wyzwaniem było szukanie kwiatu paproci. Tu, każdy, kto chciał wziąć udział w poszukiwaniach, musiał najpierw rozwiązać rebus, a później otrzymał „instrukcję”, gdzie szukać. Mnóstwo zespołów biegło we wszystkich kierunkach, bezskutecznie. Zwycięzcami okazały się uczennice z Gimnazjum w ZSO nr 1. Była też „Kapsuła czasu”, do której każdy mógł wrzucić to, co uznał za wartę przekazania przyszłym pokoleniom o Małej Ojczyźnie. Następnie „kapsułę” zakopano komisyjnie w dole, który powstał po wykopaniu zabytkowej marmurowej ławki. Ostatnią konkurencją był quiz z wiedzy o pałacu Bukowiec.

I tu znowu okazali się najlepsi reprezentanci Gimnazjum nr 1 i ZST „Mechanik”. Były też tańce, był tradycyjny bigos, ognisko i kiełbaski.

W części oficjalnej wręczono odznaki projektu (131 zielonych, 7 srebrnych i 40 złotych, w tym w Ekonomie 79) oraz puchary przechodnie: Gimnazjum nr 1 przekazało puchar Rady Miejskiej Jeleniej Góry Gimnazjum w ZSRA, a Mechanik Zespołowi Szkół Ekonomiczno-Turystycznych. Na koniec głos zabrał gospodarz pałacu Bukowiec i przepięknego parku Witold Szczudłowski – dyrektor biura Związku Gmin Karkonoskich, który w kilku zdaniach opowiedział historię obiektu. Od tego dnia projekt Moja Mała Ojczyzna zyskał jeszcze jednego organizatora, którego będzie reprezentował Krzysztof Tęcza – Kierownik Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 40

VII EDYCJA

Wrzesień 2015 r.

Warsztaty w Muzeum Karkonoskim dla gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych „OD EMBLEMATÓW DO MEMÓW” ze zwiedzaniem Muzeum Karkonoskiego. Warsztaty polegały na nanoszeniu motywów dekoracyjnych, zaczerpniętych ze wzorników z hut europejskich na naczynia szklane. Celem zajęć było podnoszenie świadomości dziedzictwa kulturowego Śląska i Europy oraz zapoznanie ze źródłami historycznymi zjawisk dziejących się współcześnie, kształtowanie świadomości roli przekazu obrazowego i słownego dawniej i dziś, wzbudzanie kreatywności.

Organizator: Muzeum Karkonoskie

Ilość uczestników: 100

Październik 2015 r.

W październiku w Archiwum Państwowym w Jeleniej Górze została otwarta wystawa „Schroniska Turystyczne Karkonoszy i Gór Izerskich w Polsce oraz w Czechach”. Odwiedziny w Archiwum i zwiedzenie wystawy to punkt obowiązkowy dla szkół projektu w VII edycji.

Organizator: Państwowe Archiwum

Ilość uczestników: 130

10 listopada 2015 r.

VI Rajd Lingwistyczno-Krajoznawczy dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Hasłem przewodnim rajdu były schroniska w Karkonoszach po stronie polskiej i czeskiej oraz stroje turystyczne w stylu retro. Uczestnikami wyprawy byli uczniowie 8 szkół ponadgimnazjalnych z Jeleniej Góry oraz goście specjalni z Czech, a mianowicie dwa 3-osobowe zespoły uczniów wraz z opiekunem

z Turnova. Każda szkoła miała wcześniej przydzielone schronisko, o którym należało przygotować prezentację multimedialną bądź ustną w języku angielskim lub niemieckim. Kolejne zadanie to scenka – rozmowa turystów z pracownikiem schroniska, również odegrana w obu językach, w trakcie tego zadania oceniane były również turystyczne stroje retro. Każdy zespół rozpoczynał konkurencję od wskazania schroniska na mapie.

Zadanie, z pozoru łatwe, ale nie wszyscy za pierwszym razem celnie odnaleźli obiekty. Następnie pomimo deszczu i zawiei wyruszyliśmy czarnym, o zgrozo, szlakiem w kierunku schroniska Kamieńczyk. Mieliśmy chwilę na odpoczynek i zjedzenie kanapek.

Do dziś nie wiadomo, czym rozgniewaliśmy Ducha Gór.....

Karkonosz nie był łaskawy dla naszych turystycznych planów i rzucał co raz to gorsze fronty atmosferyczne pod nasze nogi i na nasze głowy. W deszczu i przy wietrze pokonywaliśmy szlak. Gdy ustał deszcz, wkroczyliśmy w krainę mgły. Każdy martwił się po swojemu. Uczniowie po uczniowsku, opiekunowie w spokoju i zadumie, polscy uczestnicy po polsku, a czescy po czesku. Z mlecznej mgły dosłownie nagle wyłonił się dostoyny budynek Schroniska Na Hali Szrenickiej, czyli jesteśmy uratowani.

Wszyscy cali, zdrowi i ogromnie dumni, że pokonali tę niełatwą trasę, weszliśmy szybko do schroniska. Tutaj czekała na nas bardzo miła obsługa z kawą, herbatą i ciasteczkami. Szybko rozlokowaliśmy się i przeszliśmy do zadań językowych. Każdy zespół przebrał się w stroje retro i przedstawił prezentację oraz scenkę w danym języku. Kiedy nauczyciele wyłaniali najlepsze zespoły, uczniowie mieli lekcję języka czeskiego przeprowadzoną przez naszych kolegów z Czech. Było wesoło.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 80

20 listopada 2015 r.

II Rajd Lingwistyczno-Krajoznawczy dla uczniów szkół gimnazjalnych:

zmagania językowe w ZSET (ładna pogoda), przejazd do Szklarskiej Poręby, przejście od Wodospadu Szklarki do Karkonoskiego Centrum Ekologicznego KPN, obejrzenie filmów o Karkonoskim Parku Narodowym, przejście (ekstremum: łało jak z cebra – wszyscy przemokli do suchej nitki) do schroniska Kamieńczyk (tam

już śnieg leżał, zimno, brr), pieczone kurczaki i ... ogłoszenie wyników, rozdanie nagród, które nieco rozmokły, uspokajanie zdenerwowanych uczestników rajdu i wreszcie zejście do autokaru. Nie było lekko. Hurra! Nikt się nie przeziębiał!

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych
Ilość uczestników: 70

17 grudnia 2015 r.

Uczniowie z 5 gimnazjów i z 9 szkół ponadgimnazjalnych wzięli udział w II Koncercie Kolęd i Pastorałek w językach obcych w Muzeum Miejskim „Dom G. Hauptmanna” w Jagniątkowie. Jak oni śpiewali...

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych
Ilość uczestników: 47

17 lutego 2016 r.

Uczniowie z jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych obejrzelili spektakl „Każdemu Everest” w Teatrze im. C.K.Norwida w Jeleniej Górze. Opinie uczniów i koordynatorów bardzo pozytywne. Polecamy!

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych
Ilość uczestników: 70

4 marca 2016 r.

Inscenizacje historycznych fragmentów „Skarbów drzewa” Małgorzaty Lutowskiej przygotowane i prezentowane przez gimnazjalistów. Niebywałą kreatywnością i pomysłowością w przygotowaniu rekwizytów i strojów wykazali się reżyserzy (czytaj koordynatorzy projektu) oraz sami uczniowie. Wydawnictwo AD REM postanowiło nakręcić film z tych inscenizacji i dodać w formie płyty do nowego wydania „Skarbów drzewa”. Również zdjęcia z tych scenek stanowią ilustrację do części historycznych książki.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Wydawnictwo AD REM
Ilość uczestników: 54

23 marca 2016 r.

Uczniowie gimnazjów wzięli udział w warsztatach pisankowych w ZSET.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Muzeum Karkonoskie
Ilość uczestników: 77

4 kwietnia 2016 r.

Wycieczka gimnazjalistów po Jeleniej Górze śladami bohaterów „Skarbów drzewa” Małgorzaty Lutowskiej. To uczniowie opowiadali o poszczególnych obiektach zabytkowych na trasie.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Muzeum Karkonoskie
Ilość uczestników: 54

15 kwietnia 2016 r.

Wycieczka śladami bohaterów „Skarbów drzewa” Małgorzaty Lutowskiej.

II część: Dwór Czarne, Cieplice, Pałac Schoffgotschów, Muzeum Przyrodnicze, Dom G. Hauptmanna.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Muzeum Karkonoskie
Ilość uczestników: 50

22 kwietnia 2016 r.

Wycieczka do Bolkowa dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Zwiedzanie zamku Świny i zamku Bolków. Pokaz broni.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Muzeum Karkonoskie
Ilość uczestników: 55

30 maja 2016 r.

Wycieczka do Szklarskiej Poręby i plener malarski. Gimnazjaliści plenerem malarskim u braci Hauptmannów w Szklarskiej Porębie zakończyli cykl spotkań z bohaterami „Skarbów drzewa”.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Muzeum Karkonoskie
Ilość uczestników: 50

10 czerwca 2016 r.

Turystyczne zakończenie VII edycji projektu. Tak opisał to wydarzenie Krzysztof Tęcza – Kierownik Pracowni Krajoznawczej na portalu Jelonka.com

W Muzeum Dom Gerharta Hauptmanna w Jagniątkowie miało miejsce zakończenie tegorocznej edycji projektu „Moja Mała Ojczyzna”. W VII edycji projektu wzięli udział uczniowie z 16 jeleniogórskich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Po pokonaniu trasy z Sobieszowa do Jagniątkowa młodzież mogła zaprezentować przygotowane po drodze wiersze dostosowane do wersji śpiewanej. Oprócz tego rozpoczęto rywalizację w kilku konkurencjach. Najefektowniej wypadli siłacze, przeciągający na swoją stronę linę. Była też Samba, Macarena i Kanikuły.

Uczniowie z poszczególnych szkół wykonali hymn MMO w swojej aranżacji. Było kilka wykonań na tyle dobrych, że słuchający włączali się do śpiewu. Bardzo ciekawy okazał się konkurs na taniec na gazecie. Aby młodzież nie osłabła z wysiłku, uczniowie z Handłówki przygotowali ciepły posiłek oraz ciepłe napoje.

Głównym punktem spotkania było przekazanie pucharu przechodniego Prezydenta Miasta Jeleniej Góry dyrektorowi Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2. Puchar Rady Miasta Jeleniej Góry pozostał w Gimnazjum w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych. Wręczono także nagrody, dyplomy i odznaki projektu MMO (155 zielonych, 15 srebrnych i 2 złote) uczniom i nauczycielom oraz koordynatorom projektu z poszczególnych szkół. Słowa uznania skierowano do Kazimiery Pitery, pomysłodawczyni i głównego koordynatora projektu, nauczyciela Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystycznych.

Było to też okazją do wręczenia dyplomów i nowego wydania książki Małgorzaty Lutowskiej „Skarby drzewa”, które to wydanie wraz płytą i mapką, powstało dzięki projektowi edukacyjnemu Śladami bohaterów „Skarbów drzewa”, zrealizowanemu w ramach projektu „Moja Mała Ojczyzna” przez gimnazjalistów. Dyplomy i książki wręczyła przedstawicielom gimnazjów Regina Chrześcijańska, właścicielka Wydawnictwa „AD REM”.

Gospodarzem spotkania była Julita Zaprucka, dyrektor Muzeum Dom Gerharta Hauptmanna w Jagniątkowie.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 200

VIII EDYCJA

26 września 2016 r.

Wykład w Muzeum Karkonoskim. W wykładzie Olgi Orlińskiej-Szczyżowskiej pt. „Pałace i Ogrody Kotliny Jeleniogórskiej – wczoraj i dziś” udział wzięli uczniowie z 8 jeleniogórskich szkół ponadgimnazjalnych, przygotowujący się do VII Rajdu Lingwistyczno--Krajoznawczego.

Organizator: Muzeum Karkonoskie

Ilość uczestników: 56

6 października 2016 r.

Warsztaty w „Koziej Łące” w Łomiczy. Młodzież z jeleniogórskich gimnazjów miała okazję zapoznać się nie tylko z hodowlą kóz oraz produkcją serów kozich w gospodarstwie ekologicznym „Kozia Łąka”. Mogli poprobować różnych gatunków sera, mleka i innych wyrobów z koziego mleka. Niektórzy nawet próbowali jeździć na kozach. W tym ostatnim nieco przeszkodziła pogoda. Lało jak z cebra.

Organizator: Gimnazjum nr 1, Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 40

11 października 2016 r.

VII Rajd Lingwistyczno-Krajoznawczy. Już po raz siódmy uczniowie szkół ponadgimnazjalnych mieli okazję rywalizować na dwóch trasach (angielskiej i niemieckiej) Rajdu Lingwistyczno-Krajoznawczego. Temat rajdu: Pałace Kotliny Jeleniogórskiej. Trasa: Jelenia Góra – Wojanów – Mysłakowice – Karpniki – Bukowiec. Dwa autokary. Jeden język niemiecki, drugi język angielski. Tu uczniowie z mikrofonem w ręku w języku trasy przedstawiali informacje historyczne oraz ciekawostki o wylosowanym pałacu lub zamku. Następnie zwiedzali pałace

i odpowiadali na pytania przewodników – po polsku. W ramach rajdu odbył się też konkurs na strój z epoki. Należy przyznać, że ta część zrobiła furorę. Jak oni się poprzebierali. Cudnie po prostu. Cały korowód hrabiów von Reden i hrabin robił fantastyczne wrażenie.

Każda szkoła miała też swojego fotografa, który brał udział w konkursie fotograficznym o tym samym tytule.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Pracownia Krajoznawcza przy wsparciu Fundacji „Dolina Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej”

Ilość uczestników: 100

21 października 2016 r.

III Rajd Lingwistyczno-Krajoznawczy uczniów gimnazjów. Zespoły 6-osobowe z 7 gimnazjów rywalizowały w konkurencjach wymagających znajomości języków obcych i wiedzy o pałacach Kotliny Jeleniogórskiej. Gimnazjaliści jako przewodnicy w językach obcych sprawdzili się nie gorzej niż uczniowie szkół średnich. Oczywiście był też pochod hrabiów i hrabin von Reden, ale było też ognisko, a przy nim piosenki turystyczne. Zabłysnęli uczniowie z Łomnicy. Jak oni zaśpiewali hymn turystyczny swojej szkoły. Bisowali trzy razy.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Pracownia Krajoznawcza przy wsparciu Fundacji „Dolina Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej”

Ilość uczestników: 78

25 listopada 2016 r.

Spotkanie z Małgorzatą Lutowską.

W czytelni CDI ZSET miało miejsce spotkanie uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z Małgorzatą Lutowską, autorką trzech powieści: „Dla siebie znalezioną ścieżką”, „Powierzony klucz” i „Skarby drzewa”. Odbył się też konkurs głośnego czytania fragmentów „Skarbów drzewa”.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 35

1 grudnia 2016 r.

Warsztaty w Dobkowie. Już kolejny raz Mała Ojczyzna gościła w pracowni Państwa Rudnickich w Dobkowie. Uczniowie ze szkół, które były najaktywniejsze w VII edycji, mogli wziąć udział w warsztatach ceramicznych. Prace odbierali dopiero w lutym, ze względów technicznych: zima, ślisko, ferie itp.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 50

16 grudnia 2016 r.

Kolędy w językach obcych 2016 r. Pani Julita Zaprucka i „Gerhard Hauptmann” przyjęli bardzo życzliwie kolędującą jak co roku w Muzeum Miejskim „Dom G. Hauptmanna „Moją Małą Ojczyznę”. Kolędy i pastorałki w różnych językach: po polsku, po angielsku, po niemiecku, a nawet po ukraińsku rozbrzmiewały w Sali Rajskiej Muzeum. Wzruszająco kolędę o nieobecnym zaśpiewał zespół z Elektronika.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 65

30 marca 2017 r.

Konkurs krasomówczy. Uczniowie z 6 jeleniogórskich gimnazjów wzięli udział w konkursie krasomówczym, organizowanym przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych i Muzeum Karkonoskie w Muzeum Karkonoskim w ramach projektu „Moja Mała Ojczyzna”.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Muzeum Karkonoskie

Ilość uczestników: 30

7 kwietnia 2017 r.

GRA MIEJSKA W JĘZYKACH OBCYCH. Uczniowie z 5 gimnazjów wzięli udział w grze miejskiej w językach obcych. Najpierw uczestnicy gry w salach językowych mówili o zabytkach Jeleniej Góry w językach obcych, a następnie realizowali zadania gry miejskiej w centrum Jeleniej Góry. Atmosfera, mimo ulewnego deszczu, była doskonała, humory dopisywały.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 50

31 maja 2017 r.

Konkurs na najładniejszy film lub prezentację pt. „Moja Mała Ojczyzna” dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 30

1 czerwca 2017 r.

Konkurs na najładniejszy film lub prezentację pt. „Moja Mała Ojczyzna” dla uczniów szkół gimnazjalnych

Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Ilość uczestników: 30

14 czerwca 2017 r.

Zakończenie turystyczne VIII edycji i całego projektu w Bukowcu.

**Organizator: Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, Związek Gmin Karkonoskich,
Regionalna Pracownia Krajoznawcza**

Ilość uczestników: 200

Współpraca z Czechami

Po dwóch edycjach projektu „Moja Mała Ojczyzna – Sudety zachodnie” – Dla siebie znaną ścieżką - zapragniemy znaleźć kolejną ścieżkę. Tym razem do południowych sąsiadów. Dzięki Alicji Raczek, dyrektorowi Książnicy Karkonoskiej i jednemu z głównych organizatorów tego projektu, nawiązałam współpracę ze Stredni Zdravotnicka Skola w Turnovie. Pani dyrektor Lenka Novakova, super kobieta i super dyrektor, na propozycję odpowiedziała pozytywnie. Pierwsza nasza wspólna impreza to III Rajd Lingwistyczno-Krajoznawczy, projekt polsko-czeski w ramach Euroregionu. Na rajd przyjechało 25 uczniów z opiekunami: Lenką Novakovą, Svetlaną Havlickovą (anglistka) i Miluszką (nauczycielką przedmiotów medycznych). Wspólne zadania na trasach angielskiej i niemieckiej pozwoliły zacieśnić więzy między uczniami. W ogólnym rozrachunku czeska szkoła nie zajęła najwyższych lokat, ale piosenkę mieli najlepszą. Podobno ćwiczyli przez całą drogę do Polski.

Co prawda nieliczna, ale jednak reprezentacja zaprzyjaźnionej szkoły, uczestniczyła w zakończeniu III edycji projektu w Muzeum Miejskim „Dom G. Hauptmanna” w Jagniątkowie. W tym samym roku reprezentacja „Małej Ojczyzny” gościła w czerwcu w Turnovie w ramach wycieczki nagrodowej. Część uczniów zwiedzała Turnov, a część z paniami Ewą Łapot i Kasią Piterą uczestniczyła w charakterze widzów w Niemiecko – Czeskim Konkursie I Pomocy.

Następne spotkanie polsko-czeskie w ramach projektu miało miejsce 10 października 2013 roku. 25 -osobowa grupa uczniów z nauczycielami Lenką Novakovą, Jitką Suchankową i Daliborem Jandlikiem wzięła udział w dwudniowej imprezie integracyjno-lingwistyczno-krajoznawczej. Uczniowie z Czech przy schronisku Samotnia zorganizowali nam profesjonalny pokaz udzielania I pomocy w różnych wypadkach. To było niesamowite.

Kolejne spotkanie miało miejsce na VI Rajdzie Lingwistyczno-Krajoznawczym (10 listopada 2015) na trasie: Szklarska Poręba – schronisko Na Hali Szrenickiej. Spotkanie odbyło się w Karkonoskim Centrum Ekologicznym KPN i tu pani komandor rajdu, czyli ja, się popisała!!! Przywitała czeskich gości z uśmiechem „na-

schledano”. Dla niewtajemniczonych to znaczy „do widzenia”. Na całej trasie Czeszki uśmiechały się do mnie i mówiły „naschledano”. Pogoda nie dopisała, ale jak widać dopisały humory. Tu zespoły z Turnova na obu trasach zajęły III miejsce.

W czerwcu 2017 jedziemy do Turnova na dwa dni na czeski rajd lingwistyczno-krajoznawczy. Tym razem jadą uczniowie trzyjęzyczni. Znają angielski, niemiecki i rosyjski. Będzie fanie ☺

Kasia Pitera (maj 2017)

Galeria zdjeć

Wspominamy...

Alicja Raczek

Dyrektor Książnicy Karkonoskiej
2009-2015

„Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie” to wielka, choć nie jedyna, pasja Kasi Pitery, która przed laty przybyła do Jeleniej Góry z Krakowa i zachwyciła się tutejszym krajobrazem, ludźmi i życiem kulturalnym. Co na obytej w świecie, świeżo upieczonej absolwentce uniwersytetu zrobiło takie wrażenie, że postanowiła tu zostać z dala od rodziców, rodzeństwa i przyjaciółek z dzieciństwa? Zapewne to, czego wychowani pośród okolicznych pagórków zupełnie nie dostrzegają. Urok i dostępność przyrody, łatwość nawiązywania znajomości, a także duże pole do realizowania samodzielnych projektów zawodowych.

Adresatami „Mojej Małej Ojczyzny” są uczniowie. Po szkole wielu z nich wyjeżdża stąd na studia i za pracę. Niektórzy bardzo daleko. Uważam, że to dobrze. Świat jest po to, żeby go poznawać. Nie powinniśmy ich zatrzymywać. Ważne, żeby chcieli tu wracać z nowymi przyjaciółmi, rodzinami, żeby tęsknili i dobrze reprezentowali Jelenią Górę w tych miejscach, które do życia wybrali. Może dzięki nim, kiedyś koniunktura się odwróci i do nas znowu z dalekich stron będą przybywać wykształceni i pełni entuzjazmu młodzi ludzie. „Moja Mała Ojczyzna” to ważna inicjatywa, która od 2009 r. integruje jeleniogórczyńców doceniających wagę edukacji regionalnej. To rodzaj elitarnego klubu. Jestem dumna, że mogłam do niego należeć.

Malgorzata Lutowska

Pisarka
Autorka książek projektu

*Z*azwyczaj jest tak: ktoś pisze książkę, wydawnictwo ją wyda-
je, książka trafia poprzez księgarnię lub bibliotekę do czy-
telnika. Książka jest czytana, pozostawia jakieś wrażenie lub nie.
Czasem myśli się o niej jeszcze jakiś czas, niekiedy – to już rzadziej
– wraca się, kartkuje. A niektórym książkom udaje się wywołać
takie emocje w czytającym, że nawet po przeczytaniu kolejnych, in-
nych tomów, odciskają się w pamięci i pozostają tam wśród tych niezwykłych, za-
pamiętanych. Każdy z nas ma taki swój wewnętrzny zbiór ważnych w jego życiu
książek. Byłoby wielką dumą pisarza dowiedzieć się, że to jego książka trafiła do
tych niespisanych katalogów, że odkryła w kimś jakąś ważną prawdę, że może oka-
zała się potrzebnym drogowskazem, a może zwróciła uwagę na coś istotnego, czego
się w życiu nie spostrzegło. I to już wszystko, najwyższy cel książki jest osiągnięty.
Jeszcze zdarza się, że na podstawie książki kręcony jest film lub powstaje teatralna
sztuka.

Ale z moją książką, czy później – książkami – stało się coś zupełnie niezwy-
kłego...

Kiedy po wydaniu tomu „Dla siebie znalezioną ścieżką” pojawiałam się
w Książnicy Karkonoskiej na organizowanych tam raz po raz spotkaniach autor-
skich, za którymś razem zagadnął mnie ówczesny jej dyrektor, Marcin Zawila, czy

nie miałabym nic przeciwko temu, żeby mój tytuł i idea bohaterów powieści – od-
krywania okolic Jeleniej Góry została wykorzystana do projektu w szkole? Przykla-
snęłam propozycji, choć nie wiedziałam, na czym ma to właściwie polegać. Sam
dyrektor też nie potrafił mi dokładniej sprecyzować zamysłu. Powiedział tylko, że
przyszła do niego pewna nauczycielka, która po przeczytaniu mojej książki wpa-
dła na pomysł, że można by było młodzieży szkolnej rzucić właśnie takie hasło:
szukamy wspólnie nowych ścieżek w naszej Małej Ojczyźnie.

Pamiętam jak krótko potem szłam ulicami Jeleniej Góry, a przez głowę prze-
myślały refleksje – jak to w naszym życiu jest – zupełnie jak w tej znanej ewange-
licznej przypowieści – ziarno padło na żyzną glebę! Bo wiele osób było po lekturze
mojej powieści, niektórym się spodobała, inni odłożyli na bok, ale tu ktoś został
zainspirowany do tego stopnia, że z małego ziarenka mogło wykiełkować coś wiel-
kiego. Tym kimś była pani Kasia Pitera z Zespołu Szkół Ekonomiczn-Turystycz-
nych w Jeleniej Górze.

I tak przez kolejne lata miałam zaszczyt i możliwość brać udział w wyciecz-
kach, konkursach, prezentacjach, czytać i oglądać blogi, poznawać coraz to nowych
uczestników Projektu i ich pełnych pasji nauczycieli, którzy do tej idei – poznawa-
nia Małej Ojczyzny dołączali. I za każdym razem ogarniało mnie zdumienie, za-
chwył i podziw, dla tego wszystkiego co się działo!

Dziś, kiedy piszę te słowa, jeszcze raz utwierdzam się w przekonaniu, że życie
jest niezwykle i fascynujące. Wiele lat temu, bo już 15, gdy pisałam moją pierw-
szą książkę, nawet na myśl mi nie przyszło, że nie będzie ona tylko celem samym
w sobie, że jej los nie skończy się na wydaniu i przeczytaniu. Nie, to był zalążek,
inspiracja do czegoś większego, wspanialszego, czegoś autentycznego. Bo to, co się
potem działo przez 8 lat Projektu, zupełnie przerosło moją wyobraźnię. Gratuluję
wszystkim, którzy brali w nim udział! Jestem również przekonana, że to jeszcze nie
koniec. Bo ścieżki nie mają końca...

Krzysztof Tęcza

Działacz PTTK
Prowadzi Regionalną Pracownię
Krajoznawczą Karkonoszy

Gdy kilka lat temu zetknąłem się po raz pierwszy z panią Kazimierą Piterą, i gdy ta zapytała, czy nie zechciałbym zobaczyć nad czym pracuje, a przy okazji może pomóc jej przy realizowanym przez nią projekcie „Sudety Zachodnie – Moja Mała Ojczyzna”, pomyślałem sobie: czemu nie? W końcu to coś nowego, coś, czego jeszcze nie znałem. Dlatego zgodziłem się właściwie nie wiedząc w co się pakuję. Pomyślałem sobie: ot kolejna wycieczka, kolejne spotkanie. I właściwie z takim nastawieniem zjawiłem się w umówionym miejscu. Na początku było normalnie, tzn. podjechały autobusy, do których wsiedli uczniowie i ich opiekunowie. Oczywiście uczniowie od razu zajęli miejsca siedzące, ot takie czasy.

Gdy dotarliśmy na miejsce podzieleni na grupy ruszyliśmy szlakiem turystycznym, o ile dobrze pamiętam, w stronę wodospadu Kamieńczyka. Podejście przebiegało normalnie czyli przewodnik podawał jakieś informacje, uczniowie szli za nim i zajmowali się swoimi sprawami. No pomyślałem jest normalnie, tak jak na tego typu wycieczkach.

W końcu dotarliśmy do szalasu „Sielanka” przy Kamieńczyku. To tam przygotowano spotkanie podsumowujące roczne wysiłki. I wtedy okazało się, że uczniowie chętnie włączali się w kolejne konkursy czy zagadki. Drużyny poszczególnych szkół występowały przedstawiając przygotowane przez siebie skecze czy piosenki.

Powoli rozkręcała się zabawa. Może to efekt muzyki? Pomyślałem. Ale nie. Kolejne konkurencje sportowe i rozrywkowe widać, że mobilizowały ich do zawodów. Zaczęła się ostra rywalizacja. Każda drużyna chciała być najlepsza. Choć początkowo byli nieśmiali, powoli rozkręcali się.

I wreszcie, kiedy było po wszystkim, kiedy podsumowano wyniki i ogłoszono, które szkoły zwyciężyły w rywalizacji okazało się, że nawet ci, którzy tylko dopingowali swoje zespoły, byli dumni z zajętych miejsc. Ba, nawet poszczególni uczniowie z radością przyjmowali zdobyte odznaki projektu. Zrobiło się całkiem przyjemnie.

Ja ze swej strony zrobiłem dziesiątki zdjęć i filmów, które starałem się puścić w świat. Dzięki temu po kilku dniach okazało się, jak wielu ludziom spodobała się ta impreza. Nie wspomnę tutaj o uczestnikach zabawy, którzy jak wszyscy z radością oglądali swoje wygibasy podczas zabaw tanecznych. Dlatego, gdy otrzymałem ponowne zaproszenie do udziału w projekcie, zgodziłem się od razu. Ponownie okazało się, że dobrze zorganizowana zabawa nie tylko może się podobać, ale może, tak jak w tym wypadku, uczyć. Tak, uczyć. Młodzi ludzie musieli zdobywać odpowiednią wiedzę, by udzielić prawidłowych odpowiedzi na pytania konkursowe. Musieli wykazać się odwagą i pomysłowością, by np. przygotować występ czy napisać słowa piosenki opiewającej piękno naszej małej ojczyzny.

Muszę jednak wspomnieć tu o jeszcze jednej sprawie. Bo nie tylko uczniowie uczyli się podczas kolejnych spotkań. Uczyli się także ich opiekunowie – nauczyciele odpowiedzialni za poszczególne drużyny. Bo przecież wcale niełatwo jest zachęcić młodzież do pracy zespołowej. A tu udawało im się to. Zresztą samo zorganizowanie takich wycieczek czy spotkań wymagało ogromnej pracy logistycznej. I znowu okazało się, że znaleźli się ludzie chcący popracować za darmo. A przecież nie zawsze słyszeli dobre słowa, mówię tutaj oczywiście o osobach postronnych, które nic nie robiąc lubią tylko krytykować. Mówili oni, że to niepotrzebne odrywanie dzieci od nauki, że to nie ma sensu.

Prawda jest jednak taka, że wszystkie działania skierowane do dzieci mające na celu czegoś je nauczyć mają sens. Przykładem niech będą rajdy lingwistyczne,

podczas których uczniowie nie dość, że musieli przygotować opisy poszczególnych obiektów krajoznawczych to jeszcze musieli przedstawić swoje opisy w obcych językach. Biorąc udział w takich wycieczkach jako przewodnik mogę powiedzieć tylko jedno: wszyscy młodzi ludzie wykazywali się zaangażowaniem już na etapie wstępnym, w domu, kiedy to wertowali książki i przeszukiwali Internet, by znaleźć odpowiednie wiadomości. Oczywiście nie obyło się bez zabawnych momentów, kiedy to uczniowie bezkrytycznie powtarzali to, co przeczytali w Internecie. Wszak nie wiedzieli wtedy, że nie wszystkie informacje tam zamieszczane są prawdziwe. Po pewnym czasie uczniowie nauczyli się je sprawdzać. Czasami czynione w pośpiechu tłumaczenia nie były trafne, ale pozostali uczestnicy wycieczek poprawiali je udowadniając, że uważają. A o to przecież chodziło.

Patrząc na to, co wysiłki podejmowane przez panią Kazimierę dawały widziałem, że idea takich spotkań jest nie tylko słuszna ale i potrzebna. Dlatego też starałem się pomagać w coraz większym zakresie i w roku ubiegłym współorganizowałem imprezy podsumowujące prowadząc uczniów do Bukowca, uroczej miejscowości położonej nieco z boku trasy Jelenia Góra – Kowary. Jak się okazało była to trafna decyzja. Miejsce to bowiem dzięki staraniom Związku Gmin Karkonoskich ma spory potencjał a działająca w Związku Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy swoimi działaniami może wspierać takie inicjatywy, a nawet je współorganizować.

Muszę jeszcze wspomnieć o osobach i instytucjach, które włączają się w prace przy tym projekcie. Bez nich niewiele by się działo. Są to m.in.: Muzeum Karkonoskie, Książnica Karkonoska, Muzeum „Dom Gerharta Hauptmanna”, Julita Zaprucka, Gabriela Zawila, Aneta Firszt, Alicja Raczek, Józef Zaprucki, a przede wszystkim Kazimiera Pitera.

Patrząc na kilkuletnie działania w ramach projektu jestem przekonany, że nie pójdą one na darmo, a żeby pokazać, jak są one ważne, ponownie zapraszam wszystkich do Bukowca, gdzie spotkamy się w 2017 roku, miejmy nadzieję, że nie na ostatniej imprezie podsumowującej działania w ramach projektu.

Aneta Firszt

Kierownik Działu Edukacji
Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze

Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze – Dział Edukacji upamiętniając wieloletnią współpracę oraz udział w projekcie *Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie* z wielu względów śmiało nazywać może wyjątkową i udaną „realizacją”.

Wspólnie ze szkołami uczestniczącymi w projekcie z powodzeniem zrealizowano wiele imprez kulturalnych, plenerów artystycznych, konkursów, programów edukacyjnych czy warsztatów, co niewątpliwie przyczyniło się do promocji regionalizmu. Była to okazja do spotkań prowadzonych z oryginalnym programem, który promował region, rozwijał wrażliwość młodych ludzi na otoczenie i historię poprzez wszechstronne realizacje zadań. Młodzież, która uczestniczyła w projekcie, chętnie angażowała się w działania kulturalne, a nabyta wiedza oraz doświadczenie były przeżyciem nie tylko dla samych uczestników ale i dla koordynatorów, organizatorów i pracowników – edukatorów muzealnych. Realizowany program muzealny w połączeniu z oczekiwaniami młodzieży stanowiły pretekst do zmierzenia się ze zróżnicowanymi poglądami dotyczącymi sztuki, historii, spostrzegania świata, w tym swojej Małej Ojczyzny.

Dziękujemy za wspólnie spędzone, niezapomniane chwile.

Aneta, Natalia, Olga i Wiktor – Dział Edukacji

Józef Zaprucki

Docent Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej

Z wielką radością i nawet pewnym rozrzewnieniem wspominam projekt „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie”, w którym miałem zaszczyt i przyjemność wziąć udział. Niezwykle cenna to inicjatywa ze strony zaangażowanych nauczycieli jeleniogórskich szkół, tym cenniejsza, że przecież kształtowanie regionalnej tożsamości wszystkim nam powinno leżeć na sercu. Cieszę się, że reprezentując Karkonoską Państwową Szkołę Wyższą w Jeleniej Górze mogłem mieć swój skromny udział w niezwykle interesujących przedsięwzięciach kulturalnych mających miejsce w ramach projektu. Praca z uczniami szkół z regionu Jeleniej Góry była dla mnie pięknym przeżyciem: serce rośnie, kiedy patrzy się na tę radosną, rozentuzjasmowaną młodzież, tak doskonale znającą meandry historii ojczystego regionu, potrafiącą ponadto mówić o tym w obcych językach. Wielka to zasługa nauczycieli, którym osobiście serdecznie chcę podziękować. Byłem tym bardziej wzruszony, że spotkałem tu młodych nauczycieli, którzy kiedyś u mnie studiowali, a teraz z kunsztem wychowują i kształcą następne pokolenia. Niezwykle to miłe!

Szkoda, że ten tak wartościowy projekt dobiegł już końca. Jestem przekonany, iż przyniesie on dobre owoce.

Ewa Łapot

Nauczycielka języka niemieckiego
w Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

Z największym sentymentem wspominam pierwsze Rajdy Lingwistyczno-Krajoznawcze, na których uczniowie sami podchodzili do mnie w trakcie trwania wędrowki, aby porozmawiać w języku niemieckim. Zadawali wówczas różne pytania dotyczące Rajdu jak i innych spraw np. szkolnych, codziennych i było to ich wolą, a nie narzuconą przez organizatorów konwencją.

Ewa Steyer

Nauczycielka
w Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystycznych

*Bukowiec, Wojanów, Cieplice, Bolków, Jagniątków
Wiele z MMO było tych zakątków
Dużo pracy fizycznej, wyczynów i łamania głowy
Wędrówki nogą suchą i przemoczoną, a czasem ośnieżoną
Na śniegi czekaliśmy zawsze u Hauptmanna,
Gdzie młodzież starsza i młodsza pastoralki cudnie śpiewała.*

Niezapominajki

*Niezapominajki
to są kwiatki z bajki!
Rosną nad potoczkiem,
patrzą rybim oczkiem.
Gdy się płynie łódką,
Śmieją się cichutko
I szepcą mi skromnie:
„Nie zapomnij o mnie”.*

Maria Konopnicka

*Pamiętam też skoczne czasy u Państwa von Reden,
gdzie Marek Kamionowski otwierał tańce beztrouski.
Były wianki, pisanki, mądre przemowy, wykłady uczone, konkursy liryczne,
malarskie oraz muzyczne i fotograficzne.
Młodzież mądra, odważna, dwujęzyczna, która, co najważniejsze i pierwsze, swoją
postawą inspiruje chyba każdego nauczyciela i to właśnie w tym przedsięwzię-
ciu robi na mnie wrażenie najpotężniejsze.
Moje wspomnienia choć rymowane nieporadnie, to zawsze szczere i uśmiechnięte.
Jeśli kiedyś jeszcze Kasia Pitera jakąś gromadę skrzyknie,*

to poproszę skromnie:

Nie zapomnijcie o mnie ☺

Regina Chrzescijanska

Właścicielka
Wydawnictwa Regionalnego AD REM

*Moje pierwsze wspomnienie związane z Projektem „Moja Mała
Ojczyzna” to uczucie złości, kiedy przeczytałam na lokalnym
portalu „jelonka.com” o projekcie, o tym, że Pani Katarzyna Pitera
podjęła inicjatywę, że pod patronatem miasta, że razem z instytucjami
kultury, że doskonały pomysł na edukację regionalną... i to wszystko bez
naszego Wydawnictwa... Jak mogłam przegapić takie wydarzenie...?*

*Najwyraźniej mogłam. Kiedy się prowadzi firmę, jest dużo pracy bieżącej
i spraw niecierpiących zwłoki, łatwo przegapić jakieś wydarzenie, szczególnie, że
artykuł dopiero zapowiadał cykl wydarzeń, informował o pomysle i reklamował
projekt.*

*Nie pamiętam więc jak, ale dość szybko nawiązaliśmy współpracę z panią
koordynator. Zdaje się, że przy pierwszym wydaniu Skarbów Drzewa, które stały
się książką projektu. Później jakoś się potoczyło...*

*Dzięki temu, że Pani Kasia potrafiła zgromadzić wokół projektu tylu wspa-
niałych ludzi, zaangażowanych w edukację regionalną, udział w projekcie był
przyjemnością. Mogliśmy robić to, na czym się znamy, nasze książki trafiały do
bibliotek szkolnych. Ponadto aktywność młodzieży, dzięki atrakcyjnej formie pro-
mowania oraz możliwości współpracy przy tworzeniu wydawnictw regionalnych –
dawała satysfakcję z tego, że książki żyją! Czegóż więcej Wydawca (nie producent
książek, ale właśnie Wydawca) może sobie życzyć?*

Wspomnienie o projekcie „Moja Mała Ojczyzna”

Liceum Ogólnokształcące im. S. Żeromskiego swoją przygodę z MMO zaczęło od drugiej edycji projektu. Wraz ze zmianami formuły przedsięwzięcia zmieniał się też nasz sposób udziału. Najpierw w działaniach brali udział tylko licealiści, potem dołączyli do nich gimnazjaliści. Przez krótki czas występowaliśmy w projekcie jako Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1, a nasze drużyny składały się zarówno z gimnazjalistów jak i licealistów. Potem gimnazjum zaczęło mieć już swoją odrębną formułę projektu.

Nasz udział w MMO nigdy nie był masowy, ale uczniowie, którzy uczestniczyli w działaniach, zawsze byli mocno zaangażowani. Z przyjemnością patrzyłam, jak budzi się w nich duch zdrowej rywalizacji i zaczyna im zależeć na uzyskaniu jak najlepszego wyniku.

Jednak nadrzędny cel projektu był inny. Najważniejsze było zawsze rozbudzanie zainteresowania jakże pięknym i kulturowo bogatym regionem, w którym mieszkamy. Uważam, że to zamierzenie udało się w pełni zrealizować. Wszystkie działania projektu wymagały odwiedzenia bliższych lub odleglejszych od Jeleniej Góry okolic. Wiele razy uczestniczący w projekcie uczniowie mówili o tym, że nigdy wcześniej nie byli w miejscach, do których dotarli z MMO. Zazwyczaj

stwierdzeniu „Nigdy wcześniej tu nie byłam/nie byłem” towarzyszyło pozytywne zdziwienie. Okazywało się, że najbliższe okolice mogą być piękne, ciekawe, inspirujące, magiczne...

W czasie trwania projektu mieliśmy okazję bywać nie tylko w pięknych krajobrazowo miejscach, ale także w wielu instytucjach kultury. Odwiedziliśmy: jeleniogórski Teatr im. C. K. Norwida, BWA, Książnicę Karkonoską, Muzeum Karkonoskie, Muzeum Przyrodnicze, Dom Gerharta Hauptmanna w Jagniątkowie i dom braci Hauptmannów w Szklarskiej Porębie, Dolinę Pałaców i Ogrodów i wiele innych miejsc. W ten sposób uczniowie mieli okazję poznać historię jeleniogórskiego teatru, zaznajomić się ze „Słownikiem biograficznym ziemi jeleniogórskiej” tworzonym w Książnicy Karkonoskiej, zapoznać się z historią Walonów i innych dawnych mieszkańców naszych terenów oraz wysłuchać wielu ciekawych wykładów o historii i współczesności regionu. Na pewno wzbogaciło to uczniowską wiedzę i dało młodym ludziom świadomość złożoności dziejów miejsca, w którym mieszkamy.

Warto wspomnieć o jeszcze jednej korzyści. Uczniowie na własnej skórze mogli przekonać się, że – wbrew opiniom malkontentów – Jelenia Góra jest miastem tętniącym życiem, w którym wiele się dzieje i każdy może znaleźć coś dla siebie. Patrząc z perspektywy lat na działania MMO, myślę, że najbardziej wartościową rzeczą w projekcie było udowadnianie młodym ludziom, że miarą atrakcyjności miejsca, w którym się mieszka, jest nie tylko ilość galerii handlowych i wielkość miasta. MMO wszystkimi swoimi działaniami potwierdzała tezę, że Jelenia Góra to miejsce, z którym warto łączyć swoją przyszłość i dorosłe życie.

Agnieszka Słowik

Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2 w Jeleniej Górze
ul. 1 Maja 39/41

Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2 w Jeleniej Górze uczestniczył w ośmiu edycjach Projektu Moja Mała Ojczyzna. Przez cały projekt było tylko dwóch koordynatorów w latach 2009-2010 Kazimierz Bielawski i 2010-2017 Edyta Rząsa. Zachęcaliśmy młodzież do aktywnego spędzania czasu wolnego w naszych pięknych Karkonoszach. Staraliśmy się pokazać najwspanialsze miejsca w okolicach Jeleniej Góry, aby młodzież do nich chętnie wracała w swoim dorosłym życiu. Odwiedzaliśmy różne instytucje kultury: Muzeum Karkonoskie, Muzeum Gerharda Hauptmana w Jagniątkowie i Szklarskiej Porębie, Książnicę Karkonoską BWA, Teatr im. Cypriana Norwida, JCK, RCK, Muzeum Przyrodnicze w Cieplicach. Odwiedziliśmy też bardzo ciekawe miejsca idąc śladami

Małgorzaty Lutowskiej: Pałac Schaffgotschów w Cieplicach, Kościół z klasztorem gdzie widzieliśmy oryginalne obrazy drzewa genealogiczne Piastów i Schaffgotschów. Spotykaliśmy się na różnych wykładach, prelekcjach. W Książnicy Karkonoskiej mogliśmy poznać: Przemysława Wiatera (pisarza), Małgorzatę Lutowską (pisarkę), Cezarego Wiklika (historyka), Grzegorza Żaka (pisarza, muzyka), Elżbietę Kotlarską (poetkę), Rafała Fronię (alpinistę), Stanisława Firsztę (historyka, dyr. Muzeum), Andrzeja Paczosa (przyrodnika, historyka). Dzięki projektowi i finansowaniu go przez miasto mogliśmy wziąć udział w wycieczkach: Piechowice (zwiedzanie huty szkła Julia), zamek Bolków (pokazy rycerskiego sprzętu), wieżę Świny, zamek Książ, Trutnowa. Wzięliśmy udział w warsztatach: malowania jajek, bombek, w Dobkowie – wypieku chleba i warsztatach ceramicznych. Dzięki rajdom lingwistycznym młodzież rozwijała się językowo, nawiązywała kontakty z rówieśnikami z innych szkół. Zakończenia każdej edycji odkrywały przed koordynatorami i młodzieżą nowe miejsca do pieszych wędrówek – Zamek Chojnik, Samotnia – kościółek Wang, Przesiekę: wodospady i hotel Chojnik, wieżę rycerską w Siedlęcinie, Szklarską Porębę z wodospadami Szklarką i Kamieńczykiem, „Groblem Karkonosza” i ęChybotkiem, a także Chatę Walońską.

Zabawa przez naukę to kolejne osiągnięcie projektu: warsztaty fryzjerskie, barmańskie, gastronomiczne przygotowane przez naszą szkołę dla pozostałych szkół projektu, nakrywanie stołu „Bożonarodzeniowe trendy” i inne warsztaty np. florystyczne

czy filmowe. Konkursy kreowały pomysłowość i wyobraźnię nie tylko nauczycieli, ale i uczniów. Poznaliśmy nasze Śląskie Elizjum, pałace i zamki na Dolnym Śląsku: Karpniki, Bukowiec, Mysłakowice, Łomnicę, Wojanów, Wleń i wcześniej wymienione. W wielu konkursach nasza szkoła stawała na podium lub została wyróżniona. Nie opuściliśmy ani jednego konkursu, czy działania. Sukcesy uczniów w ostatnim czasie to: 1 miejsce w rajdzie lingwistycznym grupy niemieckiej i trzecie angielskiej, 1 miejsce za film *Moja Mała Ojczyzna* Karola Czarnieckiego i wiele innych... W każdym z miejsc, które odwiedziliśmy spotykaliśmy się z historią naszego regionu. Pogłębialiśmy wiedzę poprzez wycieczki, wykłady, prelekcje, wystawy i prezentacje.

W całym projekcie uczniowie zdobyli ok. 80 odznak, a uczniów, którzy nie otrzymali odznaki, ale brali udział w różnych działaniach nie sposób policzyć. Zainteresowanie uczniów projektem widać po tym, że do konkursu potrzebuję daną liczbę osób, a zawsze więcej jest chętnych na liście rezerwowej. Młodzież dopytuje o wycieczki i kolejne wyjścia. W czytelnicy często wspominamy projekt

z poprzednich lat, pomaga nam w tym kronika, którą prowadzę już 7 rok. Sama jako nauczyciel nauczyłam się bardzo dużo, poznałam nowe miejsca do pieszych wędrówek z rodziną i kolejnymi pokoleniami uczniów. Współpraca z innymi koordynatorami dała mi ogromną radość, nawiązałam wiele znajomości, które pielęgnuje do dziś.

Edyta Rząsa

Zespół Szkół Technicznych „Mechanik” ul. Obrońców Pokoju 10, 58-500 Jelenia Góra

Zespół Szkół Technicznych „Mechanik” uczestniczy w projekcie „Moja Mała Ojczyzna” od samego początku. Przystąpiliśmy do projektu ze względu na to, że był to jedyny taki projekt, którego zadania zostały ściśle związane z naszym rejonem. Atrakcyjne okazały się spotkania ze znanymi osobami, które zamieszkują Jelenią Górę i okolice oraz poznawanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych czy historycznych. Zagłębienie się w świat trzech kultur: polskiej, niemieckiej i czeskiej otwierało przed uczestnikami projektu możliwości zdobywania wiedzy żywej, a nie podręcznikowej.

Pierwszym koordynatorem projektu w szkole został nauczyciel historii Pan Piotr Wilk, który prowadził zadania projektu przez 2 lata. Następnie szkolnym koordynatorem została Pani Aneta Palińska – nauczycielka języka polskiego, która kieruje tym projektem do dnia dzisiejszego. W przeciągu 8 lat trwania projektu udało się do jego działań zaangażować 15 nauczycieli ZST „Mechanik” oraz ok. 550 uczniów zarówno technikum jak i zasadniczej szkoły zawodowej. Młodzież korzystała z różnych form: począwszy od wycieczek, udziału w warsztatach, wykładach, spotkaniach, a kończąc na konkursach i seminariach. Można śmiało powiedzieć, że nikt nie opuścił szkoły bez udziału chociaż w jednym zadaniu związanym z regionem. Czas pokazał, że to właśnie ten projekt młodzież wspomina po latach. Przypadkowe spotkania przywołują wspomnienia ze wspólnej realizacji zadań projektu.

Szczególne podziękowania należą się 2 osobom: Pani dyrektor Wandzie Kozyrze oraz Pani Kazimierze Piterze. Pani dyrektor wspierała projekt od samego początku, czynnie brała w nim udział uczestnicząc w zakończeniach, wspierała merytorycznie i finansowo. Dzięki jej przychylności zarówno nauczyciele jak

i uczniowie mogli wychodzić poza teren szkoły i poznawać okolice. Ogromne wyrazy wdzięczności kierujemy do Pani Kazimiery, która jest pomysłodawczynią tego projektu i dzięki której udało się zaszczepić w młodzieży „bakcyła przygody”. Dawno nie było w Jeleniej Górze osoby z takim zaangażowaniem i sercem, która poświęcała swój czas dla innych. Uczniowie z naszej szkoły powiadają: „Pani Kasiu, kapelusze z głów”. Dziękujemy za wysiłek, pomysły i serce.

Nie da się kilkoma zdaniami opisać tego, co udało się zrealizować. Tysiące pomysłów, współpraca pomiędzy szkołami i nauczycielami, wymiana doświadczeń i wiedzy ukształtowały młode pokolenie jeleniogórczan. Jest to z pewnością portret człowieka ciekawego świata i dumnego z własnych korzeni. Osoby biorące udział w projekcie otworzyły się na drugiego człowieka, nauczyły się współpracy i obudziły w sobie wrażliwość na otaczające nas piękno. Ukształtował się model regionalnego patrioty, który docenia wielokulturowość miejsca, z którego pochodzi, i szanuje wielowiekową tradycję. Mam nadzieję, że wspomnienia z tego projektu towarzyszyć będą młodemu człowiekowi również w dorosłym życiu.

ZST „Mechanik” w ramach projektu „Moja Mała Ojczyzna” poznał ciekawych ludzi: Małgorzatę Lutowską, Gabrielę Zawilę, Alicję Raczek, Przemysława Wiatera, Ivo Łaborewicza, Cezarego Wiklika, Romualda Łuczyńskiego, Grzegorza Żaka, Rafała Fronię i wiele innych osób. Współpracowaliśmy z takimi instytucjami kultury jak: Biuro Wystaw Artystycznych, Muzeum Karkonoskie, Książnica Karkonoska, Archiwum Państwowe, Muzeum G. Hauptmanna w Jagniątkowie, Muzeum C. i G. Hauptmannów

w Szklarskiej Porębie, Teatr C.K. Norwida i z wieloma innymi. Nie sposób przywołać wszystkim spotkań, konkursów czy zadań, dlatego pozwolę sobie oddać głos młodzieży, która uczestniczyła w projekcie i która ciągle ma żywe wspomnienia z tych imprez.

„Jako uczeń drugiej i trzeciej klasy brałem udział w kilku wycieczkach i konkursach organizowanych przez „Moją Małą Ojczyznę”. Szczególnie zapamiętałem konkurs w Teatrze C.K. Norwida na temat wiedzy o tym teatrze. Podobał mi się nie tylko sam konkurs, w którym zająłem drugie miejsce, ale przede wszystkim zwiedzanie teatru, że tak powiem „od kuchni”. Zaprowadzeni zostaliśmy do miejsc, w które przeciętny widz się nie zagłębia. Obejrzelśmy garderobę, poznaliśmy pracę teatru i ludzi z nim związanych. Na koniec mogliśmy sami wystąpić na deskach teatralnych z przygotowaną wcześniej scenką. Zdjęcia i relacja z tego wydarzenia znalazły się nawet w gazecie „Nowiny Jeleniogórskie”. (Michał)

„Jestem już absolwentką „Mechanika”, ale bardzo dobrze pamiętam ten projekt. Fajnie było robić coś poza obowiązkowymi lekcjami. Wycieczki i konkursy przyczyniły się do poznania ciekawych osób z różnych szkół Jeleniej Góry. Pamiętam, że brałam udział w wycieczce po Cieplicach. Pochodzę z Jeleniej Góry, więc Cieplice znam. Tak przynajmniej myślałam do czasu wycieczki. Ale okazało się, że wędrowka po Cieplicach mnie zaskoczyła. Weszliśmy do gmachu Politechniki Wrocławskiej i mogliśmy obejrzeć zabytkowe sale, po których space-

rowali Schaffgotschowie. Zajrzeliśmy też do słynnej „Narni”, opisanej w książce M. Lutowskiej pt. „Skarby drzewa”. Zaskakujące w tej wycieczce było wejście do klasztornej części kościoła św. J. Chrzyciciela i obejrzenie „Drzew genealogicznych Piastów i Schaffgotschów”. Podsumowaniem tej wycieczki było stworzenie bloga, który wspólnie z koleżanką zrobiłam. Blog ten został wysłany na konkurs do Wrocławia organizowany przez PTTK i zajął 1 miejsce. Na długo pozostanie mi to w pamięci”. (Magda)

„Mam na imię Adrian i brałem udział w zadaniach projektu MMO, związanych z konkursami literackimi. Pisałem, między innymi, limeryki tematyczne. Najpierw byłem na spotkaniu w Goduszynie, które miało charakter warsztatów. Tam poznaliśmy podstawy pisania limeryków i haiku, a następnie sami tworzyliśmy swoje utwory. Napisałem trzy limeryki, które posłałem na konkurs. Rozstrzygnięcie miało miejsce w Książnicy Karkonoskiej. Zająłem 3 miejsce, a moja praca, dzięki współpracy „Mojej Małej Ojczyzny” z Jeleniogórskim Klubem Literackim, została wydana razem z innymi utworami w „Anno Domini 2012”. Miło wspominam tamte konkursy”. (Adrian)

„Jestem uczniem drugiej klasy ZST „Mechanik” i od dwóch lat biorę udział w projekcie. Najbardziej podobają mi się wycieczki. Byłem na wycieczce tematycznej na zamek w Bolków i zwiedzałem zamek w Świnach. Brałem udział w zakończeniu VII edycji projektu w Jagniątkowie. Ale najbardziej podobały mi się warsztaty artystyczne w Dobkowie. Razem z kolegami pojechałem na warsztaty gliniarskie, na których mogliśmy ulepić z gliny własne kufle, kubki i aniołki. Po miesiącu otrzymaliśmy nasze

wyroby już wypalone. Te warsztaty zapamiętam na długo”. (Arek)

W imieniu wszystkich byłych i obecnych uczestników projektu jeszcze raz dziękuję za możliwość uczestniczenia w nim. To było ciekawe doświadczenie i na pewno pozostanie w pamięci na długo.

Szkolny koordynator projektu: Aneta Palińska

Moja Mała Ojczyzna – Wspominam...

Młodzi ludzie, których pradziadowie przybyli na te tereny, nie znają i nie mają innych stron rodzinnych. Dolny Śląsk to dla nich miejsce urodzenia, pierwszych miłości, trosk i radości. Dla wielu młodych ludzi to region absolutnie magiczny. Wśród obfitości znakomitych oraz różnorodnych osobliwości natury, interesujących i wspaniałych krajobrazów, zabytków dawnej architektury, żądny przygód i poznania tych niesamowitości młody człowiek zawsze pozostanie pod wrażeniem tej krainy.

Warto zauważyć, że często mamy do czynienia ze zjawiskiem paradoksalnym – bliższa i bardziej znana okazuje się przestrzeń znajdująca się w innych zakątkach globu, stosunkowo zaś słabo orientujemy się w znajomości własnego regionu.

Drobnym krokiem prowadzącym do zmiany tego stanu rzeczy miała być realizacja projektu „Moja Mała Ojczyzna”.

Pomysł projektu narodził się w 2009 r. i przez osiem lat dawał okazję młodzieży i nauczycielom do poznawania regionu i rozwijania swoich pasji a przede wszystkim do kształtowania szacunku do miejsca, w którym żyjemy.

Wycieczki, rajdy, konkursy, spotkania z ciekawymi osobami – nie sposób wyliczyć, ile się działo przez te osiem lat i jakie pozytywne skutki przyniesie to w przyszłości. Projekt z pewnością przyniósł ze sobą wiele pozytywnej energii, zaszczepił w młodych ludziach pasję wędrówek, wycieczek i poznawania regionu, w którym mieszkają, pokazał jak można w ciekawy sposób spędzać wolny czas a także zintegrował młodzież z różnych szkół jeleniogórskich.

Uczniowie wzbogacili swą wiedzę na temat historii Jeleniej Góry i okolic, jej

mieszkańców, obiektów architektury średniowiecznej, kultury– taniec, turnieje rycerskie, pieśni – walorów turystycznych, a także o problemach współczesności tych ziem.

Uczniowie także próbowali swych sił w wielu konkursach: fotograficznych, literackich, muzycznych, plastycznych a nawet gastronomicznym. Dało im to możliwość rywalizacji z rówieśnikami, rozwoju swych talentów i pasji a przede wszystkim przyniosło wiele radości i pozostawiło mnóstwo miłych wspomnień.

A to niektóre wypowiedzi i wspomnienia samych uczniów uczestniczących w projekcie:

„Na mnie największe wrażenie zrobiła wycieczka po Dolinie Zamków i Ogrodów. Mieszkam w Karpaczu, ale nawet nie wiedziałam, że w naszym regionie jest tyle pałaców do obejrzenia!” (*Oliwia Kołodziej*)

„Ja najbardziej zapamiętałem wizytę w Domku Myśliwskim w Karkonoskim Parku Narodowym. Fajny był ten czeski film o Karkonoszach i turniej wiedzy o schroniskach.” (*Jakub Masełko*)

„Leśna Huta Szkła była fajna, bo po raz pierwszy w życiu widziałam, jak to szkło faktycznie się robi.” (*Angelika Szuter*)

„Ja pamiętam, że było zimno w Karpnikach. Gdyby nie ten bigos, chyba bym zmarzła.” (*Dominika Rudnicka*)

„Miło wspominam spotkanie z czeskimi rówieśnikami. Było śmiesznie, bo uczyli nas czeskiego języka.” (*Julia Kołodziej*)

„Turniej piosenki turystycznej pamiętam najbardziej, bo śpiewałem. Nie pamiętam, gdzie to było, ale było w porządku.” (*Hubert Wojtasiński*)

Ilu uczestników, tyle wspomnień... W każdej edycji projektu brało udział wielu uczniów. W ciągu tych wszystkich lat liczba ta przekroczyła dwieście osób.

Nauczyciele z kolei podkreślają i cenią sobie możliwość przekazywania wiedzy w inny, bardziej interesujący i efektywny sposób. Możliwość zetknięcia się z historią „na żywo”, doświadczenia wielu rzeczy osobiście, dostrzeżenia piękna naszego regionu w trakcie wycieczek są ważnym doświadczeniem dla rozwoju młodego człowieka, wzbogacają go wewnątrz i dają motywację do dalszych poszukiwań. Wielu uczestników projektu opuściło już mury naszej szkoły i ruszyło własną drogą, ale wspomnienia i doświadczenia wyniesione z projektu „Moja Mała Ojczyzna” pozostaną w nich na zawsze i kto wie, jakie przyniosą jeszcze owoce?

Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych w Jeleniej Górze ul. Piłsudskiego 27, 58-500 Jelenia Góra

Uczniowie Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystycznych od 2009 r. brali licznie udział we wszystkich szkolnych i międzyszkolnych imprezach projektu. Autorem projektu i koordynatorem nie tylko w szkole, ale także na płaszczyźnie międzyszkolnej byłam ja, Kazimiera Katarzyna Pitera, znana jako Kasia Pitera. W związku z tym nie tylko uczestniczyliśmy w projekcie, ale także organizowaliśmy bardzo dużo imprez międzyszkolnych dla uczniów z innych szkół. O tym jak licznie uczestniczyliśmy świadczą odznaki zdobywane przez uczniów naszej szkoły. Już w I etapie odznaki otrzymało 168 uczniów i wzięło udział w Zlocie Gwiazdzistym w Szklarskiej Porębie w Chacie Izerskiej. W kolejnych latach było podobnie. W każdej edycji brało udział 6 – 7 klas. Były takie klasy, któ-

rych uczniowie przeszli wszystkie 3 etapy i zdobyli złote odznaki projektu kończąc naszą szkołę. Klasa IVb na zakończenie swojej kariery w tym projekcie ułożyła hymn o małej ojczyźnie.

Moja Mała Ojczyzno, wstyd Ciebie nie znać
Kiedy zaczynam Cię zwiedzać to nie mogę przestać
Ekonom, dziś odbiera złotą odznakę
Sudety Zachodnie, całe piękne takie
Chata Walońska, Stóg Izerski no i Śnieżka
Jelenia Góra, Karpacz, Szklarska i cała reszta
Ja tu mieszkam, mieszkamy tutaj wszyscy
Tutaj na niebie gwiazdy świecą jasno jak iskry
Jedziemy z tym, dziś zwiedzania ciąg dalszy
o odznakę teraz jest walki ciąg dalszy
nie starczy, że wiesz jak dojść do pobliskiej żabki
poznaj Sudety dobrze, później zobaczysz Tatry
nie ma miejsca piękniejszego, ekonom wie to dobrze
a ich punkt widzenia, to nie tylko Zabobrze
Moja Mała Ojczyzna, ten lokalny patriotyzm
to siedzi w nas głęboko, dalej będę mówić o tym

ref. Moja Mała Ojczyzna
Tu się urodziłem
Moja Mała Ojczyzna
Tu się wychowałem
Moja Mała Ojczyzna
Tu wszystkich poznałem
Moja Mała Ojczyzna
Tu Sudety pokochałem

Pałace, zamek Bolczów, Bolków, Czocho, Chojnik
my wieziemy się tam jak bogaty dostojnik
ziedzamy zabytki, przyrodę, architekturę
poznaj kwiatka, drzewko, budynek albo chmurę
Moją Małą Ojczyznę, dziś poleca Ekonom
a Ty nie stój jak słup, tylko zadbaj o nią
polecaj to na fejsie, youtubach, w Internecie
nie siedz w domu ziomuś rusz się nie zapadaj w letarg
jest tyle pięknych miejsc, nie zobaczysz ich w TV
mówią Ci że tu jest brzydko, niech gadają złośliwi
ZSET dziś zdobywa laury
przy okazji podziwiając widok flory i fauny
koniec marudzenia, ruszaj swe cztery litery
zwiedzaj Sudety zamiast stać jak emeryt
emocje takie jak przy fast and furios w kinach
Moja Mała Ojczyzna, czerwiec, wielki finał

Uczniowie naszej szkoły pochodzą z różnych miejscowości, więc jedną z pierwszych wycieczek była wycieczka z przewodnikiem po Jeleniej Górze. Po takich wycieczkach często sami już jako przewodnicy dzielili się swoją wiedzą o Jeleniej Górze z uczniami gimnazjów podczas gier miejskich w językach obcych organizowanych przez naszą szkołę.

W ramach szkolnych potyczek uczniowie rywalizowali w konkursach dot. książek projektu, wiadomości o Kotlinie Jeleniogórskiej, o Walonach, zabytkach Jeleniej Góry. Jednak naszym sztanदारowym konkursem, organizowanym od wielu lat był konkurs na prezentację lub film "Moja Mała Ojczyzna" tj. opowieść o rodzin-

nej miejscowości. Konkurs ten cieszył się dużym zainteresowaniem wśród młodzieży, a jego efektem były zaskakujące. Niekonwencjonalne prace pozwalały inaczej spojrzeć na miejscowości i ich mieszkańców, np. Dobków, Zachełmie, itp., a później w ramach projektu zwiedzić te miejscowości. Zwycięzcy konkursów szkolnych reprezentowali szkołę w konkursach międzyszkolnych o tej samej tematyce.

Na przestrzeni lat organizowane były wycieczki piesze letnie i zimowe, autokarowe po Kotlinie Jeleniogórskiej, rajdy szkolne: rajdy wiosenne na trasie: Cieplice – Grodna – Cieplice (9 klas), Jelenia Góra – Perła Zachodu – Siedlęcín – Jelenia Góra (4 klasy w 2016 i 3 klasy w 2017), Rajd „Samotnia” na trasie: Karpacz - kościółek Wang – Samotnia – Strzecha Akademicka – Biały Jar – Karpacz (180 osób). Udział w projekcie dla

naszych uczniów to także zwiedzanie Huty Leśnej w Szklarskiej Porębie i Huty Szkła w Piechowicach, Chaty Walońskiej, Walońskiego Tygła, Parku Miniatur, Karkonoskiego Centrum Ekologicznego KPN. Podczas wycieczek podziwiali również walory krajoznawcze Karkonoskiego Parku Narodowego, Wodospadu Szklarki, Kamieńczyka, byli na Śnieżce, w schronisku „Samotnia”, na Szwajcarce, w Strzesze Akademickiej, w Kochanówce, w schronisku Orle.

Z przeszłości naszego miasta zapoznawali uczniów pracownicy Archiwum Państwowego.

Dzięki uczestnictwu w projekcie uczniowie byli częstymi gośćmi w instytucjach kultury. Na bieżąco delektowali się sztuką wystawianą w BWA, Muzeum Karkonoskim i Muzeum „Dom Gerharta Hauptmanna”. W księżnicy Karkonoskiej brali udział w spotkaniach z pisarzami i poetami, m.in. z Małgorzatą Lutowską, Grzegorzem Żak, Przemysławem Wiaterem i Cezarym Wiklikiem, podróżnikami Anną i Robbem, Stanisławem Dąbrowskim, himalaistą Rafałem Fronią, itp

Jednak bez zaangażowania dyrekcji i nauczycieli nie byłoby to możliwe. Szczególnie dziękuję Joannie Marczewskiej, dyrektorowi naszej szkoły. Działania projektu, i te szkolne, i te pozaszkolne, mocno wspierała. W wielu z nich uczestniczyła. Osobami na które mogłam zawsze liczyć to były Ewa Łapot i Ewa Steyer. Nie byłoby strony projektu, gdyby nie nieoceniona pomoc Piotra Knappe. To dzięki niemu strona projektu prezentowała się świetnie. Na przestrzeni lat w realizację zadań projektu angażowali się Ewa Ignaczak, Małgorzata Sokołowska, Kinga Molenda-Widacka, Renata Łygas, Magdalena Świdzka, Anna Hamera, Maksymilian Olejniczak, Paweł Maczel, Edyta Judzińska, Michał Judziński, Joanna Piecyk, Piotr Paliński, Ire-

na Oleńkiewicz Monika Wachowicz oraz wychowawcy Bogumiła Ziemiańska, Małgorzata Kłosowska, Małgorzata Kozłowska, Barbara Zając, Anna Drozd, Danuta Nowakowska, Ola Stall-Antczak, Katarzyna Kamyk, Anna Zawierucha, Krzysztof Raczek, Urszula Gwadera, Beata Lewińska, Iza Łazarewicz, Marlena Pruszczak, Justyna Domagała, Lilianna Rzepka, Małgorzata Szymczak – Zaleska.

Gimnazjum przy Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych im. S. Wyspiańskiego ul. Cieplicka 34, 58-560 Jelenia Góra

Bardzo miło wspominać udział w projekcie pt. „Moja Mała Ojczyzna”. Na przestrzeni lat uczestniczyłam w wielu konkursach organizowanych w ramach tego projektu, jednak w mojej pamięci najbardziej zapisał się III Rajd Lingwistyczno-Krajoznawczy, który odbył się 21 października 2016 roku. Wraz z moim kolegą z klasy, Łukaszem, przebraliśmy się za postaci historyczne powiązane z jednym z pałaców oraz dokonaliśmy prezentacji w języku angielskim. Przez cały dzień zwiedzaliśmy pałace oraz ogrody kotliny jeleniogórskiej. W międzyczasie rywalizowaliśmy z kolegami z innych szkół w różnych zadaniach językowych. Udział w projekcie wspominać będę z uśmiechem na twarzy. Polecam każdemu spróbować swoich sił, ponieważ wszelki trud włożony w przygotowania na pewno opłaci się własną satysfakcją, dumą oraz niezapomnianymi przygodami. *(Laura Tlałka)*

06 października 2016 roku pojechałam wraz z opiekunem i grupą z mojej szkoły na wycieczkę do Łomnicy na „Kozią Łąkę”. Pogoda nie zapowiadała się dobrze, ale atmosfera była tak wspaniała, że nie zwracałam na to uwagi. Kiedy przyjechaliśmy na miejsce poznaliśmy założyciela Koziej Łąki, który wprowadził nas w świat go-

spodarstwa. Pokazał, jak się żyje w takim miejscu, jak hoduje się zwierzęta i jak o nie dba. Mieliśmy okazję karmić kozy z ręki. Jedną z rzeczy, które zapadła mi mocno w pamięć, było dojenie kozy. Pierwszy raz tego doświadczyłam i bardzo mnie to zaciekało. Pamiętam również jazdę na capie. Nie sądziłam, że zrobię kiedykolwiek coś tak szalonego. To były niezapomniane chwile. Mieliśmy również okazję zjeść swojski ser, bez żadnych konserwantów. Były zaplanowane dla nas różne konkurencje: rysowanie kozy, picie świeżo wydojonego mleka. Pomimo braku pogody, świetnie się bawiłam i z wielką chęcią chciałabym powtórzyć wyjazd do Łomnicy. Było to wspaniałe wydarzenie, które dzięki projektowi „Moja Mała Ojczyzna” zapamiętam na długo. *(Natalia Madera)*

Udział w projekcie „Moja Mała Ojczyzna” wspominam bardzo dobrze. Szczególnie jeden wyjazd z 2015 roku. Każda ze szkół przedstawiała prezentację w Ekonomii, a następnie wszyscy razem udaliśmy się na wycieczkę. Najpierw odwiedziliśmy Wodospad Szklarki i Centrum Edukacji Ekologicznej. Kolejnym celem wyprawy było schronisko Kamieńczyk. Wszystko szło świetnie, gdy nagle zaczęło lać jak z cebra. Szliśmy przez las, zdecydowaliśmy się nie zawracać. Niedaleko celu naszej wędrówki napotkaliśmy przeszkodę, która wyjątkowo zapisała się w mojej pamięci – w poprzek ścieżki, którą szliśmy utworzył się szeroki, rwący strumień. Musieliśmy przejść przez niego po chwiejących się kamieniach i kłodach. Cała wycieczka trwała około 2-3 godziny. Mimo straszliwego zmęczenia i przemoczonych butów, pod koniec drogi miałam uśmiech na twarzy i byłam z siebie dumna. „Moja Mała Ojczyzna” to jeden z najlepszych projektów w jakich uczestniczyłam, uczęszczając do gimnazjum. *(Weronika Gradkowska)*

Brałam udział w dwóch edycjach projektu „Moja Mała Ojczyzna” w roku szkolnym 2015/2016 i 2016/2017. Obie wspominam bardzo dobrze, wywołują u mnie pozytywne emocje. Zapamiętałam szczególnie II Rajd Lingwistyczno-Krajoznawczy dla uczniów szkół gimnazjalnych. Na początku wycieczki wszystko zapowiadało się znakomicie, lecz po tym, jak wysiedliśmy z autokaru, rozpętał

się totalny „armagedon” pogodowy. W drodze na Wodospad Szklarki musieliśmy pokonywać przeróżne przeszkody, jak rwący strumień, błoto po kolana czy gradobicie, mimo tego atmosfera była znakomita i wszyscy dobrze się bawili. Zostaliśmy potem ugostzeni w schronisku, gdzie dostaliśmy pyszny ciepły poczęstunek. Siedzieliśmy i śpiewaliśmy przy ognisku. Po wspaniałej zabawie wróciliśmy do domów, zmęczeni ale zadowoleni i dumni z siebie. *(Joanna Zadora)*

Wspominam...

Udział w projekcie „Moja Mała Ojczyzna” to wspinała przygoda dla mnie i moich uczniów. Warsztaty, wycieczki, konkursy wpisały się w naszą szkolną codzienność i nie wyobrażamy sobie poznawania lokalnej historii bez projektowych spotkań. Wspólnie rozwijamy zainteresowania, rozbudzamy ambicje i realizujemy twórcze pomysły. Poznajemy wyjątkowych ludzi, pasjonatów, którzy potrafią pokazać piękno regionu. Czujemy się częścią lokalnej społeczności.

W kolejnych edycjach projektu mieliśmy okazję poznać najpiękniejsze zakątki naszego regionu i podzielić się wiedzą na temat lokalnej historii. „Moja Mała Ojczyzna” zintegrowała nas, a wspólnie spędzony czas zaowocował nowymi znajomościami. Ogromne poczucie satysfakcji dawały nam też odnoszone w konkursach sukcesy naszej łomnickiej grupy.

Wyjątkowym wydarzeniem w ramach projektu były dla nas działania związane z książką Małgorzaty Lutowskiej „Skarby drzewa”. Poznawanie fascynujących miejsc, wycieczki śladami bohaterów książki, fotografie wykonane przez uczniów, udział w inscenizacji scen z książki – wszystko to stworzyło niesamowity klimat uczestnictwa

w czymś wyjątkowym, niepowtarzalnym. „Śladami Skarbów Drzewa” to była wspaniała lekcja lokalnej historii podana w przystępnej formie. Nowe wydanie „Skarbów drzewa” z ilustracjami z udziałem uczestników projektu jest cenną pamiątką, przywołującą wspomnienia.

Niezapomnianych wrażeń dostarczały nam również inne projektowe wydarzenia: Rajdy Lingwistyczne, Gry Miejskie, Koncerty Kolęd w różnych językach w Jagniątkowie, warsztaty w Muzeum Karkonoskim, spotkania w Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystycznych (zawsze perfekcyjnie przygotowane) no i oczywiście zakończenia kolejnych edycji projektu, połączone ze wspólną zabawą.

Przygoda z projektem odmieniła Nasze spojrzenie na okolicę, w której mieszkamy. Ważne są zdobyte umiejętności, doświadczenia, ale przede wszystkim miłe wspomnienia, które pielęgnujemy w naszej pamięci.

Anna Woźniak
– koordynator w Zespole Szkół Integracyjnych w Łomnicy
i drużyna z Łomnicy

Gimnazjum w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1
ul. Kochanowskiego 18, 58-500 Jelenia Góra

Małe ojczyzny uczą żyć w ojczyznach wielkich i w wielkiej ojczyźnie ludzi.

Ks. Prof. Janusz Pasierb

Do projektu „Moja Mała Ojczyzna” jako koordynator Gimnazjum w ZSO Nr 1 dołączyłam wraz z koleżanką Joanną Kozłowską w trakcie V edycji w roku szkolnym 2013/14. Do tej pory projekt był realizowany w klasach licealnych, ale sporadycznie brali w nim udział również uczniowie gimnazjum. Postanowiłyśmy więc zebrać grupę uczniów i utworzyć samodzielną drużynę z gimnazjum. Uczniowie zainteresowani uczestnictwem w projekcie zasypali nas pytaniami: „Co to jest Mała Ojczyzna”? „A co będziemy robić w tym projekcie”? Bo czym jest mała ojczyzna? Odpowiedzi udzielali sobie sami.

To najbliższy nam świat, w którym żyjemy na co dzień, to najbliższa okolica, ulica, krajobrazy, przyroda. To miejsca, w których dojrzewamy, to miejsca, do których zawsze wracamy. To miejsca tu i teraz, ale nie zawsze je znamy. Interesujący program projektu zachęcił młodzież do uczestnictwa, bo oto właśnie pojawiła się wspaniała szansa, aby poznać historię, geografę, kulturę, interesujących ludzi naszej najbliższej okolicy. A co robiliśmy?

Z uczniami pragnącymi poznać swoją małą ojczyznę przygotowaliśmy się do uczestnictwa w rajdach lingwistyczno-krajoznawczych, poznawaliśmy hi-

niczyliśmy w konkursach krajoznawczych i przyrodniczych. Wraz z bohaterami książki Małgorzaty Lutowskiej pt. „Skarby drzewa” poszukiwaliśmy łańcucha Krzywoustego. Uczniowie biorący udział w projekcie rozwijali również swoje zdolności aktorskie. Zabawne scenki językowe w schronisku, w muzeum czy też wielkie przedsięwzięcie jakim była inscenizacja książki „Skarby drzewa” zakończona nowym wydaniem książki z ilustracjami z przedstawienia. Rywalizacja z uczniami z innych szkół nie przeszkadzała w integrowaniu się, nawiązywaniu i odświeżaniu przyjaźni wśród uczestników.

Przez cztery lata w projekcie wzięło udział 52 uczniów, większość z nich jest już uczniami szkół ponadgimnazjalnych, a niektórzy z nich swoją przygodę z MMO kontynuują w zespołach swoich nowych szkół. Przez ten czas odwiedzili miejsca o których często słyszeli, wiedzieli że są, ale nigdy w nich nie byli i ich nie widzieli. Uczestnictwo w projekcie pozwoliło im poczuć dumę, że urodzili się i mieszkają w tak pięknym, bogatym w atrakcje miejscu.

Małgorzata Smaś

– koordynator w Gimnazjum w ZSO Nr 1

storię i zabytki Jeleniej Góry i jej okolic, wędrowaliśmy po górach, uczyliśmy się historii schronisk, nazw sudeckich zwierząt i roślin. Na warsztatach lepiliśmy figurki z gliny, zaznajamialiśmy się z tajnikami fotografii, układaliśmy kwiaty, robiliśmy ozdoby z papieru, wiliśmy wianki aby je puścić na wodzie a nawet doiliśmy kozy. Poznaliśmy twórczość artystów związanych z naszą okolicą, chodziliśmy śladami Jana Sztudyngera, układaliśmy fraszki, wiersze, piosenki. Zwiedzaliśmy muzea, zamki i pałace, parki i ogrody, odwiedzaliśmy biblioteki, uczest-

Gimnazjum nr 3 w Jeleniej Górze
ul. Grunwaldzka 64A, 58-500 Jelenia Góra

Projekt „Moja Mała Ojczyzna” był strzałem w dziesiątkę! Świetnie bawiliśmy się uczestnicząc w wielu imprezach kulturalnych, konkursach, rajdach, wycieczkach, warsztatach, a także biorąc udział w imprezach plenerowych i ogniskach. Poznawaliśmy historię i topografię regionu, w którym mieszkamy, dużo miejsc odwiedziliśmy. Niektórzy z nas byli tam po raz pierwszy i na pewno nie ostatni. Mieliśmy okazję poznać rówieśników z innych gimnazjów, rywalizować z nimi w konkursach, popisywać się wiedzą i własnymi umiejętnościami, zdobywać odznaki. Przygotowując się do rajdów lingwistyczno-krajoznawczych szlifowaliśmy języki obce. Podążaliśmy razem szlakami w deszczu i w słońcu, nie przejmując się niedogodnościami. Przy ogniskach śpiewaliśmy piosenki i zajadaliśmy pieczone kielbaski. Uwielbiliśmy wycieczki piesze i autokarowe. Przy realizacji scenek do „Wielkiej Inscenizacji Skarbów drzewa” prześcigaliśmy się w pomysłach do występu związanego z rozdziałem „Chata Tkaczy”, było przy tym mnóstwo śmiechu oraz dobrej zabawy. Jesteśmy dumni z tego, że zdjęcie z naszego występu znalazło się na okładce nowego wydania książki „Skarby drzewa”.

Na długo w pamięci zatrzymamy chwile spędzone razem. Jesteśmy wdzięczni organizatorom projektu, przede wszystkim Pani K. Piterze i młodzieży z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystycznych.

*Wdzięczni uczniowie G 3
wraz z koordynatorem Ewą Bosek*

Gimnazjum nr 1 w Jeleniej Górze
ul. Piłsudskiego 23, 58-500 Jelenia Góra

Aż trudno uwierzyć, że od września nie będziemy się już spotykać na imprezach i konkursach „Małej Ojczyzny”... To był świetny, bardzo wartościowy projekt i naprawdę żał, że się kończy (wraz z końcem gimnazjów).

Jedynka brała udział chyba we wszystkich spotkaniach, konkursach, wycieczkach. Zostały piękne wspomnienia, zdjęcia, odznaki, dyplomy. Kilka klas, których wychowawcą byłam, wychowywało się na MMO i poznawało nasze piękne miasto i jego okolice.

Najczęściej wspominamy imprezy, na których pogoda robiła różne figle, np. ostatnia gra miejska, delikatnie

mówiąc, do suchych nie należała... Albo niektóre zakończenia – pełne deszczu, który „nie przeszkadzał” w śpiewaniu i tańcach. No bo humory w naszej Małej Ojczyźnie zawsze dopisywały. Zawsze dużym powodzeniem cieszyły się rajdy lingwistyczne. W naszej szkole często składy drużyn trzeba było ustalać metoda losowania, bo chętnych do udziału zawsze było więcej niż miejsc.

Wielkie dzięki dla Kasi Pitery za pomysły, cierpliwość dla koordynatorów i wielki entuzjazm, którym można się naprawdę zarazić.

Jola Łukasiewicz
– *Gimnazjum nr 1 im. Tadeusza Kościuszki*
w *Jeleniej Górze*

Zespół Szkół Elektronicznych
ul. Grunwaldzka 64A, 58-500 Jelenia Góra

A to kilka słów ode mnie o Mojej Małej Ojczyźnie:

Zaczęło się tak niewinnie. Miałam fajną klasę i chętnie z nią realizowałam wycieczki zaplanowane przez projekt MMO. Koordynatorem projektu była wtedy moja koleżanka Klaudia Ostojewska. Z czasem zaczęłam z Klaudią brać udział w innych działaniach związanych z projektem, a jak się okazało, że koleżanka idzie na zwolnienie to wyszło na to, że jestem jedyną kandydatką na Jej stanowisko :) I tak zostałam koordynatorką. Przekonałam się, że projekt jest jak „narkotyk” (może to trochę nie pedagogiczne porównanie, ale tak mi się od razu skojarzyło. Im więcej działań, tym bardziej Cię wciąga. Staralam się angażować w każde działanie na ile tylko potrafiłam. Ale największym zyskiem dla mnie samej było to, co zobaczyłam, usłyszałam i czego się nauczyłam od innych koordynatorów. Uważam ten

projekt za skarbnicę wiedzy i doświadczeń. Dzięki niemu poznałam również moje szkolne dzieci, które wielokrotnie mnie zaskakiwały swoimi pomysłami i zaangażowaniem. One również stały się bogatsze o doświadczenia i przeżycia związane z projektem

A tak same wypowiadają się na temat projektu (każdy coś dodał od siebie

„Lubimy dużo jeść i dużo spacerować”,

„Im więcej zwiedzamy tym więcej wiemy i dobrze się z tym czujemy”

„Kiedy głód nam już nie doskwiera, łapiemy pod rękę przyjaciela i turlając się z góry zwiedzamy pagórki”

„Gdy nas złapie świeże powietrze puszczamy nasze myśli na wietrze”

„Dziękujemy za dobre kiełbaski w Bolkowie”

Utwory Projektu

DOMINIK GÓRSKI (ZSOiT)

I miejsce

Stąd jestem

Jestem z ostrego powietrza.
Pod stopą skrzypiał śnieg biały,
Gdy w mroźny dzień lutego
Żleby mnie przywitały.

Nim się zjawiłem na świecie
Kołysał mnie szlak nierówny,
A świerki do snu szumiały
Za oknem, w Karpaczu Górnym.

Jestem z tej jasnej wody,
Co ulgę niesie pragnieniu.
W niej – z gór płynącej, miękkiej
Myli mnie po urodzeniu.

Jestem z szorstkiego kamienia,
Co pachnie rozgrzany słońcem.
On daje siłę istnienia,
Uczucia trwałe, gorące.

Jestem z tych gór, z tych przestrzeni.
Tu oddycham wolnością.
Trud drogi jest pięknym wyzwaniem,
A każda chwila radością.

Patrycja Chmiel

**Zespół Szkół Licealnych i Usługowych
klasa IA (technikum)**

Mój dom otoczony górami

Było cicho tak jakby wszyscy poszli spać.
Zbudowałam go sama
otoczyłam górami
by widzieć wschód słońca
dostrzegać inaczej cały świat
doszukiwać się innych nierealnych rzeczy
uwielbiam góry wypełnione promieniem
dom jest ich oddechem
uzupełniającym je... uzupełniającym mnie...
potrzebowałam tego domu,
to miejsce było moim ratunkiem
z mego tajemniczego miejsca
wydobywają się głosy wołające o światło
mój dom potrzebował światła i gór
innej przestrzeni.
Bił jak serce
musiałam go otoczyć górami
chciałam by był taki jak one
wysoki i piękny.
Wszystko się udało...
Gdy nadejdzie starość...
Odejdę ja...
odejdzie mój dom otoczony górami...
zabiorę go ze sobą tam, gdzie będzie znów taki piękny...

Basia Babicka

**Zespół Szkół Licealnych i Usługowych
klasa IA (technikum)**

Dla nas – o nas

„Będzie tak, jakbyśmy się nigdy nie poznali.
Nie spotkali.
Nie pokochali.”
Po tych Twoich słowach,
Umarłam ja.
Umarłeś dla mnie Ty.
Nasza miłość, wspomnienia zginęły.
Nie liczy się już nic.
Prawie nic.
Tylko mój dom otoczony górami.
Źródłami, polanami i lasami.
Rześkie powietrze, uderzające do głowy.
Kocham te chwile kiedy wracam do tego cudownego miejsca.
Dla tych wspomnień warto żyć.
Za takie wspomnienia warto umierać,
oddać wszystko.
Poranna rosa na trawie.
Mgła, niczym mleko rozlane.
Fotografie pięknych krajobrazów.
Wszystko to, aby godnie zapamiętać ten dom,
otoczony górami.
Moja Śnieżka, Biały Jar.
Górska chatka, w której nadal płonie ogień w kominku.
Teraz już nie wiem, czy to prawda czy też sen.

Jeśli sen, to na dość piękny, lecz nierealny.
Jakby jednak prawdą, to bezcenną.
Mój dom, otoczony górami.
Moje wspomnienia z tego domu.

Weronika Gocko (ZSE-T)

Wyróżnienie

„Mój dom w górach”

„Za górami, za lasami...”
Wszystko tak się rozpoczyna,
Lecz ta bajka, moi mili,
Wiele lepiej się zaczyna.

Za stodołą, gdzieś tam w dole,
Beethovenem piesek szczeka,
Kotek miauczy Sofoklesem,
A mysz dzielnie na ser czeka.

Gdzie zaskroniec nurka daje,
Uciekając przed złą krową,
Gdzie do nieba skacze zając,
Uderzając w daszek głową,

Tam, gdzie rzeczka mała płynie
Tak głęboka, porywista
W białym puchu chatka stoi,
Dym z komina w niebo śwista.

Tuż przy chatce, na pół metra
Stoi bałwan ulepiony,
Wokół niego banda dzieci
Rzuca śnieg na wszystkie strony.

Dziadek laską grzebie w błocie,
Matka grzeje bigos stary,
Babcia dzierga wnukom sweter,
Ojciec szuka dziury w całym.

A w tej chatce, przy kominku
Gospodyni Zołza – Sknera
Wszystkim robi złe numery,
Cukiereczki – bombki zżera.

Za stodołą, gdzieś tam w dole,
W najpiękniejszym domku w górach
Mieszka sobie dając w czapę
Git rodzinka z głową w chmurach.

Fraszki o Małej Ojczyźnie

I

Mała Ojczyzna, Ojczyzna Mała
Choć bywa ciasna, to jest wspaniała.
Choć czasem czujesz, że Cię przygniata,
Nie oddałbyś jej za skarby świata.

II

Otoczenia gór krzywizna,
Ot! Mała Ojczyzna.

III

Nie ma to jak własny kraj
Każdy ma swój mały raj
Zarówno młodzież jak i starszyzna
Zna wartość tego, czym jest Mała Ojczyzna!

IV

Mała Ojczyzna, mała jest,
W Dużej Ojczyźnie więcej jest,
Czy Polak duży, czy też mały
Zawsze znajdzie miejsce do zabawy,
Kocha Ojczyznę sercem całym.

V

Urodziłem się tutaj,
Ziemia jest tu żyzna,
I jest moja starszyzna.
To moja Mała Ojczyzna.

VI

W Małej Ojczyźnie dużo się dzieje,
Lecz ja się nigdy nie zachwieję.
Ludzie w niej się nie zmieniają,
I zawsze na tym wygrywają.

VII

Nasza Ojczyzna od morza do morza
W pamięci zostanie, ale prawda
Jest krótka:
Nasza Ojczyzna jest malutka.

VIII

Podczas dalekich wojaży
Moja Mała Ojczyzna mi się marzy.
A przecież nigdy o tym nie myślałam,
Niczego nie dostrzegałam!
Wróciwszy do domu nareszcie,
Mogłam mą Ojczyznę pokochać wreszcie.

IX

Mała Ojczyzna jest jak dziczyzna
Trochę krwista, a trochę soczysta.

Spis treści

Coś się zaczęło i kończy się coś	7
Opis Projektu.....	10
Gościli u nas.....	22
Współpraca z Czechami.....	61
Galeria zdjęć.....	64
Wspominamy... ..	88
Utwory Projektu	134

